

Sammanställning av det systematiska kvalitetsarbetet 2024/2025

Barn och utbildningsverksamheten

HJO

Dokumenttyp	Rapport
Fastställt/upprättad	2025-11-26 av Barn och utbildning
Senast reviderad	2025-11-26
Detta dokument gäller för	Barn och utbildning
Giltighetstid	Tills vidare
Dokumentansvarig	Skolchef
Dnr	2025–383

Innehåll

1. Inledning	1
2. Sammanfattande analys	1
2.1. Studieresultat	1
2.2. Kvalitetsfaktorer	2
2.3. Identifierade utvecklingsområden och behov.....	4
2.3.1. Nya/reviderade utvecklingsområden för läsåren 2025/2026–2028/2029	6
3. Uppföljning av utvecklingsområden för läsåren 2022/2023 – 2024/2025	7
3.1. Ledning och stimulans (samt bedömning för förskola)	7
3.2. Trygghet och arbetsro/lekro	10
3.3. Värdegrund	12
3.4. Betyg och bedömning (grundskola enbart).....	15
4. Organisation.....	17
5. Verksamheternas kvalitetsarbete i korthet	18
5.1. Förskolan	18
5.2. Grundskolan	20
5.2.1. Lokaler och fysisk miljö	21
5.2.2. Skolbibliotek.....	21
5.2.3. Lärarbehörighet och lärartäthet	22
5.2.4. Elever med problematisk skolfrånvaro helt eller delvis.....	23
5.2.5. Kränkande behandling	24
5.2.6. Nyanlända och flerspråkiga elever	27
5.2.7. Betyg åk 6	27
5.2.8. Betyg åk 9	29
5.2.9. Behörighet till gymnasiet och gymnasieval	31
5.3. Anpassad grundskola	32
5.4. Fritidshemmen.....	33
5.5. Lärcentrum: vuxenutbildning, introduktionsprogram och SFI.....	33
5.5.1 Kommunalt aktivitetsansvar	35
5.6. Elevhälsan	36
5.6.1. Särskilt stöd.....	37
5.7. Informations- och Kommunikationsteknik (IKT).....	37
6. Ekonomisk utveckling	39

1. Inledning

Nedan följer en redovisning av det systematiska kvalitetsarbetet för Barn och utbildningsverksamheten (exklusive Kulturskola) i Hjo kommun läsåret 24/25. Det systematiska kvalitetsarbetet följer ett årshjul med angivna avstämningspunkter och skolchef ansvarar för en årlig återrapport till kommunstyrelsen. Kvalitetsarbetet bedrivs såväl på huvudmannanivå som på verksamhets- och enhetsnivå. Arbetet säkerställer verksamhetens kvalitet och likvärdighet med utgångspunkt i skollag, läroplan och andra styrdokument.

2. Sammanfattande analys

2.1. Studieresultat

När läsåret 24/25 avslutades, lämnade 103 elever grundskolan och 7 elever Introduktionsprogrammen i Hjo. Sedan gymnasiereformen, GY11, infördes är det svårare att bli behörig till gymnasieskolan och även svårare att få gymnasieexamen då det krävs godkända betyg i fler ämnen än tidigare. I Hjo blev 87% (89% efter sommarlovsskola) av eleverna behöriga att söka nationella program och övriga elever påbörjade eller fortsatte sina studier på något av Introduktionsprogrammen på hemmaplan eller i närliggande kommuner. Andelen behöriga elever är den högsta sedan 2020 och jämfört med 2024 (79 %) har den ökat med 10 %-enheter. 96 % av de behöriga eleverna kom in på sina förstahandsval, vilket ses som en god förutsättning för fullföljda studier och en gymnasieexamen.

2024 var andelen Hjoelever som klarat gymnasieexamen inom 3 år 76%. I riket var andelen 71 % och i Skaraborg 68 %. Hjo kommun placerar sig näst högst i Skaraborg. Andelen Hjoelever som klarat gymnasieexamen inom 4 år var 88 %, jämfört med riket 74 % och Skaraborg 75 %. Här placerar sig Hjo kommun bäst i Skaraborg. Siffrorna visar att vi har en god genomströmning med fullföljda studier för våra Hjoungdomar när det gäller gymnasieskolan, vilket i sin tur kan vara ett resultat av att vi sätter rättssäkra betyg i åk 9 och att våra ungdomar är väl förberedda för gymnasiestudier. Det kan vidare vara ett resultat av att vi håller hög kvalitet på vår undervisning och att de stödfunktioner som vi genom åren satt in för elever med särskilda behov i form av exempelvis särskild undervisningsgrupp, gett goda resultat.

70% av Hjoeleverna har läsåret 25/26 kommit in på yrkesprogram och 30% på högskoleförberedande program, vilket följer den trend Hjo haft de senaste läsåren. Populära yrkesprogram är Bygg och anläggning, Fordon och transport samt Naturbruksgymnasium. I riket är siffrorna det omvända, 37 % kom in på yrkesprogram och 63% på högskoleförberedande program. Verksamheten bedömer att insatser som Yrkesmässa, Val för livet och fokus på att eleverna ska kunna göra väl underbyggda val, påverkat såväl studiemotivation som val av program.

Det genomsnittliga meritvärdet i Hjo har höjts något från föregående läsår, från 213,2p till 216,9p. Värdet ligger fortfarande under riksgenomsnittet på 229 p men över Skaraborgsgenomsnittet på 204,7p, vilket innebär att Hjo fick femte högsta meritvärde i av de

femton kommunerna i regionen. Vid jämförelse med liknande kommuner inom grundskola har Hjo konsekvent haft ett högre meritvärde över tid förutom LÅ 23/24.

Jämfört med föregående läsår har Hjoflickornas meritvärde höjts (från 223 till 235,3p) medan pojkarnas sänkts (från 2017,7 till 199,6p). Verksamheten har under en längre tid sett att pojkar generellt har lägre meritvärden än flickor, vilket även kan ses i riket i stort. Verksamheten kommer fortsatt följa upp skillnaderna mellan flickors och pojkars studieresultat och ta del av aktuell forskning som finns i ämnet med mål att minska betygsklyftan. Forskare menar att betygsklyftan delvis beror på en antipluggkultur som i högre utsträckning finns bland pojkar, men också att skolan behöver sätta större fokus på pojkars språkutveckling. Något som verksamheten ser är att betygen i svenska är markant högre bland flickor. Detta slår igenom på de övriga ämnena då förmågan att förstå och själv uttrycka sig i skrift är viktigt för att nå de högre betygskraven. Lärarna i flera ämnen på högstadiet lyfter att det som saknas för att fler ska nå högre betyg är just utvecklade, underbyggda resonemang i skrift. Svensklärarna lyfter fram att det är elever som är goda läsare som når de högre betygen och värt att nämna är att de tycker sig se att eleverna har varit bättre läsare när de lämnat mellanstadiet de senaste åren, vilket tyder på att någonting har förändrats i tidigare årskurser. Detta skulle kunna vara på grund av det gedigna och målinriktade språk- och litteraturarbetet, SOLA.

2.2. Kvalitetsfaktorer

Det gemensamma arbetet med att öka likvärdigheten inom och mellan förskolor och skolor, så att barn och elever får likvärdiga förutsättningar att nå målen, fortgår. Det kan exempelvis handla om att se över förutsättningar kopplade till trygghet och arbetsro, lärartäthet, lärarbehörighet, närvaro, lärmiljöer, tillgång till barn- och elevhälsa, extraordinära behov, andel elever med föräldrar som har eftergymnasial utbildning och antal elever med utländsk bakgrund. Rektorer ansöker om tilläggsbelopp för elever med extraordinära behov hos elevhälsochef, som därefter fördelar medel efter behov. Andel elever med föräldrar med eftergymnasial utbildning är lägst på Hammarnskolan. På Korsberga skola och Estrid Ericsonskolan är andelen högst. Antal elever per lärare är lägst på ytterskolorna då de har färre elever i klasserna och högst antal elever per lärare har Guld kroksskolan F-6. Flest behöriga lärare återfinns i Korsberga skola och lägst andel på Hammarnskolan. Verksamheten arbetar i allt högre utsträckning i team för att öka samsynen och sprida goda exempel. Barn- och utbildnings ledningsgrupp träffas regelbundet varje vecka för att lyfta den röda tråden för samtliga skolformer. Ledningsgruppen tar exempelvis gemensamma beslut kring ekonomi, mål, fortbildning av medarbetare och skolutvecklingsuppdrag för verksamhetens förstelärare, utvecklingspedagoger och arbetsgrupper. Den arbetar vidare med frågor som tidiga insatser och övergångar mellan skolformer och stadier för att ge våra barn och elever så bra förutsättningar som möjligt. Framåt behöver ledningsgruppen se över såväl lärartäthet som lärarbehörighet, så att skolorna får en bättre fördelning av desamma.

Hjo skolor har under läsåret 24/25 haft i princip samma nivå av behöriga lärare (72 %) jämfört med riket (73 %). I förskolan finns legitimerade lärare i samtliga barngrupper. Behörigheten på verksamhetens fritidshem behöver fortsatt stärkas. Utbildning Skaraborg arbetar för närvarande med att ta fram en kompetenstrappa på grund av kompetensförsörjningsutmaningar i förskola

och fritidshem. Detta för att via projekt skapa tydligare karriärvägar inom förskola och fritidshem.

Uppfattningen är att personalomsättningen över lag är relativt låg i jämförelse med närliggande kommuner, vilket är viktigt för att skapa relationer, kontinuitet och trygghet på enheterna. Verksamheten genomför avslutningssamtal för att få kunskap om varför medarbetare väljer att avsluta sina uppdrag. Samtalen ger verksamheten ett tillfälle att utvärdera tiden i Hjo kommun med medarbetaren och därmed få ett gott avslut tillsammans. Detta ger verksamheten möjlighet att identifiera eventuella utvecklingsbehov. Lärartätheten i Hjo kommun är något högre än i riket (10,3 elever/lärare, jmf. med riket 11,8), och har dessutom ökat sedan föregående läsår (11,2 elever/lärare).

Ännu en framgångsfaktor är att verksamheten satt gemensamma utvecklingsområden som löper över flera läsår för att ge kontinuitet, progression och för att skolutveckling behöver få ta tid. Utvecklingsområdena identifierades i det systematiska kvalitetsarbetet läsåret 21/22 och den elevenkät som Skolinspektionen genomförde samma läsår. Verksamheten utser förstelärare i skolan och utvecklingspedagoger i förskolan kopplade till utvecklingsområdena med uppdrag att leda skolutvecklingen tillsammans med rektorer och lärare. Oavsett skolform kopplas all kompetensutveckling av medarbetare mot verksamhetens och enheternas mål och utvecklingsområden. Inför läsåret 25/26 tas nya utvecklingsområden för Barn- och utbildning fram. Dels genom att utvärdera utvecklingsområdena som löpt de senaste läsåren (se avsnitt 3), dels genom nya områden som verksamheten identifierat i enkäter och resultat. Läs mer om de nya utvecklingsområdena under rubriken 2.3.1.

Trygghet och arbetsro är betydelsefullt för hur barn och elever lyckas nå målen för utbildningen. Strukturerad och varierad undervisning, tillitsfulla relationer mellan lärare och elever samt ett aktivt värdegrundsarbete är förutsättningar för detta. Majoriteten, 97 %, av eleverna i åk 1–3 och 78 % av eleverna åk 4–9, känner sig trygga i skolan enligt undersökningar, vilket är en framgångsfaktor för lärande. Dock har resultatet på denna punkt försämrats för åk 4–9 över tid (framför allt för åk 7–9). Den lägsta upplevda tryggheten återfinns på högstadiet (68 %) och den högsta återfinns på Korsberga skola (93 %).

Totala antalet inrapporterade fall av misstänkt kränkande behandling i Hjo skolor fortsätter att öka (329 st. jmf. med 274 st. föregående år). Verksamhetens bedömning är att arbetet med nolltolerans mot kränkande språk och handlingar gör att medarbetarna i högre utsträckning anmäler misstanke om kränkning eller diskriminering. Under läsåret 24/25 har Barn- och utbildning fortsatt samarbetet med forskaren Hélène Jenvén för att ta fram arbetsplatsöverenskommelser. Arbetsplatsöverenskommelse kan vara ett medel för en rektor att visa att "så här har jag som rektor tillsammans med mina medarbetare ambitionen att arbeta för att skapa optimala lärmiljöer som präglas av trygghet och arbetsro". En gemensamt utarbetad arbetsplatsöverenskommelse är en överenskommelse hur man ska arbeta tillsammans för att få till en bra arbetsmiljö för samtliga barn/elever.

Andelen elever som anger att det *Ofta* eller *Alltid* är arbetsro på lektionerna har för åk 4–9 minskat något över tid (från 43 % VT23 till 41% VT25). Den har dock legat relativt konstant för åk 7–9 med en liten ökning från 43 % till 45 %, så den totala nedgången i arbetsro beror på att resultatet för åk 4–6 sänkts från 43 % till 37 %. På samtliga enheter inom Barn och utbildning pågår omfattande arbete med att stärka såväl tryggheten som arbetsron.

Arbetet med barnkonferenser, elevhälsoteam (EHT) och elevhälsomöte (EHM) ger goda förutsättningar för att systematiskt arbeta med barn och elevers lärande, utveckling, behov och hälsa. Verksamhetens samarbete med andra verksamheter och aktörer stärks via exempelvis Partsamverkan barn och unga, Folkhälsoråd och SAMBU (satsningar på lokal verksamhetsnära samverkan/samordning för tidiga insatser). Regelbundna föräldramöten, föräldraråd och utvecklingssamtal stärker samarbetet mellan skola och hem.

Skolverket och Specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM) erbjuder skolhuvudmän återkommande frivilliga kvalitetsdialoger. Hjo kommun tackade ja redan våren 2024 till att delta. Såväl skolchef som rektorer och politiker deltog. Syftet med dialogerna var att underlätta och stärka huvudmännens systematiska kvalitetsarbete. De ska bidra till ökad kvalitet och likvärdighet i skolan i förhållande till det nationella kvalitetssystemet som består av nationella målsättningar, delmål, indikatorer och framgångsfaktorer. Dialogerna utgår från områdena likvärdighet, kvalitet, barns- och elevers utveckling och lärande samt frågor vi som huvudman har identifierat som viktiga att föra dialog kring.

Under läsåret har ett arbete bedrivits för att ta fram nya enhetsmallar i det systematiska kvalitetsarbetet. Dessa har en tydlig koppling till och bygger på det nationella kvalitetssystemet. Syftet med nya mallar är att likrikta kvalitetsuppföljningen mellan skolenheterna samt underlätta arbetet både på enhets- och huvudmannanivå. Det handlar inte enbart om hur kvalitetsarbetet presenteras utan framför allt om vilka underlag som samlas in och vilka frågor som ställs i analysen. Detta är ett steg i att höja kvaliteten på kvalitetsarbetet (och därigenom hela verksamhetens kvalitet) och det finns fler steg att ta. Framför allt behöver hela verksamheten höja sin analyskompetens på alla nivåer och fördjupa analyserna än mer. Detta är något som både verksamheten själv sett och Skolinspektionen identifierat i den planerade kvalitetsgranskning som genomfördes under läsåret.

2.3. Identifierade utvecklingsområden och behov

Att skapa förutsättningar för en likvärdig skola är en av verksamhetens viktigaste uppgifter. Det handlar dels om fördelning av resurser efter elevers behov, dels om likvärdiga förutsättningar i skolorna, exempelvis kompetens. Barn och elevers behov av anpassningar, extra anpassningar, särskilt och extraordinärt stöd fortsätter att växa inom samtliga skolformer.

Tidiga insatser, anpassade lärmiljöer, specialkompetenser och arbetssätt där det arbetas mer förebyggande och främjande är några av verksamhetens framgångsfaktorer. Sedan våren 2023 har det funnits en resursklass för elever med extraordinära behov från förskoleklass till och med årskurs 6. Det har handlat om att skapa rutiner kring barn med extraordinära behov och

bemannad klassen med specialkompetens. Omsättning av personal i resursklassen har varit hög, vilket har försvårat arbetet med kontinuitet. Kvaliteten och tryggheten för eleverna har därför periodvis varit något sämre på grund av detta. Resursklassen är placerad under Hammarnskolan och de elever som tackar ja till en plats har ändå till stor del haft en positiv utveckling både kunskapsmässigt och socialt. Tydliga matriser har använts för att klargöra vad eleven har klarat, påbörjat eller inte påbörjat/klarat. Dessa matriser, tillsammans med betyg, har förmedlats till elev, vårdnadshavare och ny skola. Bedömningen är att resursklassen är en framgångsfaktor för de elever som har stora svårigheter med större sammanhang. Det som bör förbättras ytterligare är tydligheten i kommunikation med vårdnadshavare kring betyg och bedömning.

Liknande resursverksamhet, en särskild undervisningsgrupp, finns på kommunens högstadieskola. Verksamheten är framgångsrik utifrån att fler elever kommer i ett lärande och att skolnärvaron för dessa elever ökat. Under läsåret har fler elever skrivits in i den särskilda undervisningsgruppen, vilket inneburit att man överskridit det initiala målet om maximalt 10 elever men just nu är behovet så pass stort. Långsiktigt vill man dock minska antal elever i särskild undervisningsgrupp då det finns en risk för normalisering av utanförskap. Detta kräver ett klassrumsklimat som är tillåtande och där olika nivåer på lärande kan hanteras. Barn och utbildning ser även ett behov av att undersöka möjligheten till resursverksamhet för våra förskolor för att kunna arbeta mer främjande och förebyggande utifrån barns behov. För att kunna arbeta med barn och elever med extraordinära behov behövs specialkompetens.

Satsningar på resursklass och särskild undervisningsgrupp, visar sig ge goda resultat för bland annat möjligheten för våra Hjälpdomar att komma in på ett nationellt program på gymnasiet. Satsningarna kan vara en anledning till att grundskolan är dyr jämfört med liknande kommuner då verksamheterna kräver fler lokaler och högre lärartäthet.

Att vara en liten skolkommun ställer höga krav på att ständigt arbeta med att stärka kapaciteten att bedriva skola och skolutveckling. Det handlar om kompetensförsörjning, kvalitet, likvärdighet och ekonomiska förutsättningar. Det är svårt för verksamheten att exempelvis förutse kostnadsökningar och ta höjd för ett ökat antal barn och elever i behov, ökade lönekostnader och ungdomars gymnasieval. Hjo kommuns grundskola är relativt dyr i förhållande till riket och liknande kommuner. Att driva fyra enparallelliga F-6-skolor och att ha anpassad grundskola på två olika skolor är kostnadskrävande då samordning av resurser i form av exempelvis personal och lokaler blir svårt. Det geografiska avståndet till och mellan våra ytterskolor är en annan faktor som gör att samnyttjande av resurser försvåras. Verksamheten ser över om den kan organiseras på annat sätt framåt och har påbörjat en lokalutredning ihop med övriga verksamheter i kommunen. Då våra ytterskolor inte har specialsalar, bussas elever in till tätorten för exempelvis undervisning i musik, moderna språk, hemkunskap och slöjd, vilket gör att det kan vara svårt att få ihop ett för eleverna tillfredsställande schema.

Fortsatt utmaning framåt är kompetensförsörjning när det gäller legitimerade lärare och förskollärare, främst handlar det om lärare till fritidshem. Tidiga insatser kan vara helt avgörande

ur ett socioekonomiskt perspektiv. Att behålla hög lärartäthet i såväl förskola som skola är framgångsfaktorer.

Det pågår flera nationella utredningar och förändringar inom skolans område. Det handlar bland annat om 10-årig grundskola, nya läroplaner, skolsäkerhet, nationella prov, betygsskala och lärares- och rektorers förutsättningar. Förändringarna kommer att ställa stora krav på omställning i verksamheten, vilket kräver att vi fortsatt är beroende av god samverkan inom den egna kommunen mellan våra olika verksamheter, men också inom Utbildning Skaraborg.

Slutligen bör även nämnas att verksamheten på grund av ekonomiskt underskott har haft hög arbetsbelastning under flera år då den varit tvungen att periodvis införa vikariestopp. Även restriktioner vid nyanställningar och inköp har funnits.

2.3.1. Nya/reviderade utvecklingsområden för läsåren 2025/2026–2028/2029

Utifrån uppföljningen av utvecklingsområdena som löpt LÅ 22/23–24/25 (se avsnitt 3) är bedömningen att *Ledning och stimulans* behöver fortsätta att arbetas med verksamhetsövergripande och målinriktat, med extra fokus på F-6-enheterna, för att höja elevernas uppfattning om exempelvis variation av lektionerna, intresse i skolarbetet och tron på sig själva. Här kommer även frågan om arbetsro in där bedömningen är att den dels behöver undersökas och analyseras närmre, dels att andra metoder och insatser behöver komma till med fokus på lärarnas ledarskap och stimulans i klassrummet. Därför har utvecklingsområdet **Stärka undervisningskvaliteten** formulerats. Här ryms strategier och metoder såsom ämnesutveckling, att synliggöra lärandet, undervisningsskicklighet och ledarskap. En skillnad mot tidigare utvecklingsområde *Ledning och stimulans* är att det kommer att vara stärkt fokus på vad som sker i klassrummet och lektionsobservationer kommer att användas i högre utsträckning.

Verksamheten har fortsatt elever med problematisk skolfrånvaro och ser över olika sätt att få tillbaka dessa elever i lärande. Resursklass och särskild undervisningsgrupp är två sätt. För att framgångsrikt kunna utveckla arbetet med skolnärvaro och barn och elever med särskilt eller extraordinärt stöd krävs samverkan. Sedan 2023 har verksamheten ett lokalt SAMBU-team i Hjo, en samverkansmodell för tidiga insatser för barn som är framforskad i Skaraborg och som har implementerats i flera kommuner. Kopplat till detta team har en samordnare för tidiga insatser anställts vilken utgör länken mellan skola/elevhälsa, socialtjänst och vården. Detta har underlättat arbetet att samordna insatser och gör det enklare för vårdnadshavare som, förutsatt att de givit samtycke, slipper bollas mellan instanser och verksamheter. Bedömningen är att insatsen gett goda resultat för specifika individer. Arbetet i stort behöver dock fokusera mer på det främjande och förebyggande arbetet samt tidiga insatser, och även utveckla och fördjupa den samverkan som sker både internt och externt. Därför har utvecklingsområdet **Främja närvaro** formulerats. Här ryms strategier och metoder som exempelvis att höja kunskapen hos vårdnadshavare om vikten av närvaro och revidering av rutinen för att främja närvaro.

Utifrån uppföljningen av utvecklingsområdena som löpt LÅ 22/23–24/25 (se avsnitt 3) är bedömningen av *Värdegrund* att det ska behållas då flera av de insatser som beslutades om inte genomförts eller inte genomförts i tillräckligt stor utsträckning. Exempelvis skriva en plan för arbete med källkritik, bli bättre på att synliggöra demokratisituationer och att som lärare våga lyfta svåra/kontroversiella ämnen och låta eleverna diskutera dem. Resultaten från elevenkäten visar också att verksamheten inte nått tillräckligt långt i detta område. Samtidigt har regeringen beslutat om ett tillägg i läroplanerna som förtydligar att utbildningen ska förmedla och förankra respekt för att lagar och andra föreskrifter i samhället ska följas. Därför har utvecklingsområdet *Värdegrund* reviderats till **Värna om förskolans och skolans demokratiska uppdrag**. Här ryms strategier och metoder som exempelvis utbildning och tillämpning av barnkonventionen och arbete med källkritik.

3. Uppföljning av utvecklingsområden för läsåren 2022/2023 – 2024/2025

Utifrån det systematiska kvalitetsarbetet läsåret 21/22 och Skolinspektionens elevenkät identifierades utvecklingsområden för Barn och utbildning som fick utgöra verksamhetsmål de tre nästkommande läsåren. Kollegialt lärande har använts som metod och försteläraryuppgifterna har kopplats mot områdena. Nedan följer en uppföljning av hur långt verksamheten nått inom respektive område.

3.1. Ledning och stimulans (samt bedömning för förskola)

Målet med detta utvecklingsområde har varit att utveckla en variation av olika arbetssätt på lektioner med hänsyn till varje elevs förutsättningar och behov, så att elever i högre grad upplever det intressant att arbeta och lära. Elever ska ha en tilltro till egna förmågor, det vill säga en självbild av att kunna lära och utvecklas utifrån sina egna förutsättningar och behov.

Inom förskolan har detta utvecklingsområde slagits ihop med "Betyg och bedömning", då de inom den verksamheten är närbesläktade.

Arbete under läsåren

Verksamheten har genomfört 5 av 6 insatser som beslutades för att nå målet.

Inom förskolan har man utbildat och implementerat flerstämmig undervisning. Flera olika lärostilar och lärmaterial används för att uppnå strävansmålen i läroplanen. Här har utvecklingspedagoger haft en nyckelroll genom att inspirera och kompetensutveckla samtliga pedagoger.

Förskolan har vidare genomfört självskattning av om pedagogerna upplever att de gör skillnad mellan pojkar och flickor.

Inom grundskolan har förstelärare planerat och genomfört erfarenhetsutbyte genom kollegialt lärande för att sprida goda exempel på hur man kan variera metoder och arbetssätt för att anpassa undervisningen till elevernas olika förutsättningar och behov. Framför allt genom den årliga Lärstämman och ämnesträffar samt framtagande av en exempelbank.

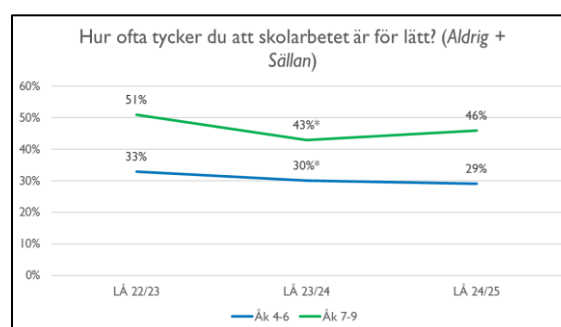
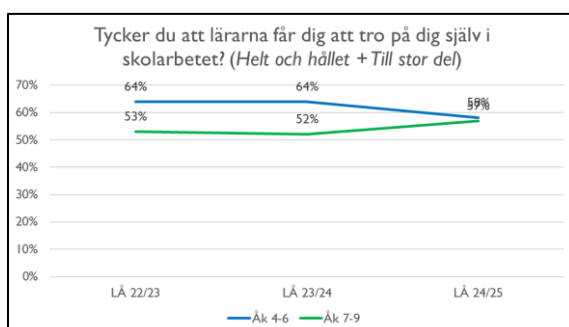
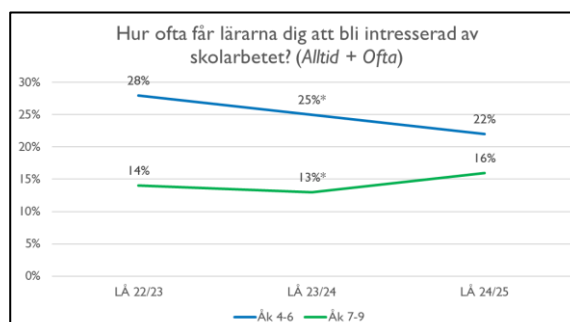
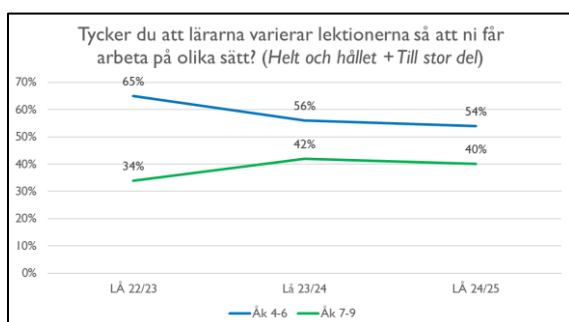
Utveckling av språkutvecklande arbetssätt med fokus på tidiga åldrar har genomförts. I förskolan har man arbetat aktivt med SOLA och TAKK. Talpedagog har haft föreläsning om praxis och andra språkutvecklande insatser. Forskning kring språkutveckling och TAKK har använts frekvent genom bland annat Förskoleforum. I grundskolan och fritids har man också arbetat aktivt med SOLA. Under läsåren har man även tagit ett omtag kring SOLA och reviderat dess kriterier.

Verksamheten har ökat kunskapen om elever med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF) och hur man kan utveckla undervisningen utifrån dessa elevers behov. Flera av enheterna har gått eller planerat att gå Specialpedagogiska myndighetens utbildning i NPF. Detta gäller samtliga skolformer från förskola upp till vuxenutbildningen. Inom flera enheter har lärarna arbetat kollegialt och haft pedagogiska diskussioner kring barn med NPF.

Verksamheten har till viss del tagit del av forskning om relationellt lärande för att öka kunskapen och förutsättningarna för pedagogerna att skapa goda och tillitsfulla relationer till barnen/eleverna. Detta har skett på Guldkroksskolan F-6. Övriga enheter arbetar på andra sätt för att stärka den relationella kompetensen (exempelvis kollegialt lärande och gruppövningar) och den bedöms över lag vara hög.

Resultat från Elevenkäten och Skolenkäten

Inom detta område har samtliga resultat från Elevenkäten och Skolenkäten försämrats över tid för åk 4–6 och förbättrats över tid för åk 7–9 (förutom på frågan om hur ofta man tycker att skolarbetet är för lätt). Den fråga som får högst resultat är om lärarna får en att tro på sig själv i skolarbetet och den fråga med lägst resultat är hur ofta lärarna får en att bli intresserad av skolarbetet. Spridningen mellan F-6-skolenheterna är stor och exempelvis skiljer sig andelen positiva svar på frågan om lärarna varierar lektionerna så att eleverna får arbeta på olika sätt med 29 procentenheter mellan Korsberga skola (71 %, högst resultat) och Fågelås skola (42 %, lägst resultat). Korsberga ligger i topp på samtliga frågor inom detta område medan Estrid Ericsonskolan ligger i botten på samtliga frågor förutom en.

* Exkl. resultat för åk 5 och 8.

En förklaring till det höga resultatet i Korsberga skola skulle kunna vara att lärarna i åk 4–6 har ett nära och utvecklat samarbete med hög samsyn. I Fågelås pågår ett liknande arbete, men man har ännu inte kommit lika långt som i Korsberga.

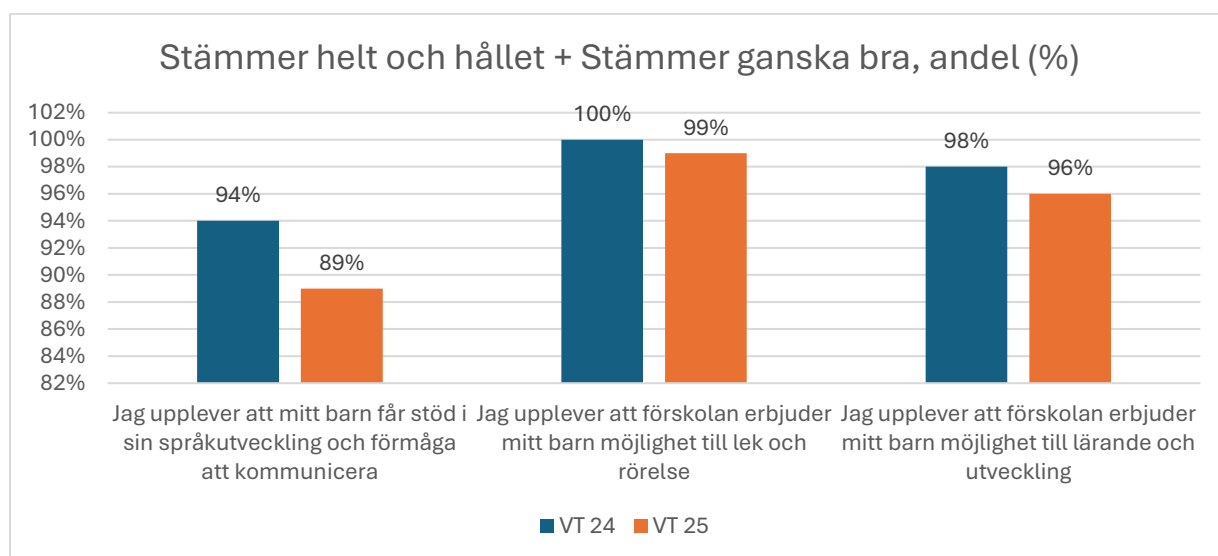
På Estrid Ericsonskolan har lärarna i åk 4–6 upptäckt att man har olika undervisningsstilar, vilket kan ha påverkat resultatet. Liksom i Fågelås skola pågår här ett arbete här med att få till en högre samsyn.

Högstadiet ser att arbetet med forskaren Hélén Jenvén har haft positiv effekt i dessa frågor, vilket skulle kunna vara en delförklaring till det mestadels förbättrade resultaten. Under det senaste läsåret har arbetet med att få alla lärare att arbeta mot samma mål varit lyckosamt.

På Guldkroksskolan F-6 har man i lärarlaget för åk 4–6 tidigare haft en relativt hög omsättning av lärare, vilket kan ha påverkat resultatet negativt. Senare delen av läsåret har arbetslaget stabiliserats och man har nu en bra samsyn. Lärarna har även, likt tidigare nämnt, läst en bok om relationellt ledarskap vilket varit positivt.

Resultat från kvalitetsenkät i förskolan

Då enkäten gjordes om 2024 finns jämförbara resultat från dess och framåt. Vårdnadshavarnas upplevelse av om förskolan erbjuder deras barn möjlighet till lek och rörelse, lärande och utveckling samt ifall barnet får stöd i sin språkutveckling och förmåga att kommunicera har minskat något (åtta procentenheter totalt) från föregående år, men ligger fortfarande på en hög nivå.

Källa: Kvalitetsenkät förskola

Uppfattningen hos rektorerna är att man har en hög strukturkvalitet genom exempelvis mötesplatser, arbetsgrupper och förutsättningar för kollegialt lärande. Rektorerna har även med hjälp av barnkonferenser, utvecklingspedagoger och specialpedagoger kunnat identifiera olika behov, såsom extrapersonal, material och kompetensutveckling, vilket har medfört att resurser har kunnat riktas på ett klokt och effektivt sätt. Kvaliteten för enskilda barn i behov har ökat, men för resterande barn behövs en kvalitetshöjning. Vad gäller språkutveckling uppger verksamheten en avsaknad av talpedagog, framför allt i det främjande och förebyggande arbetet.

Bedömning

Inom detta område har i princip alla insatser som beslutats om också genomförts. Ändå har resultaten på de flesta av dessa frågor (som elever och vårdnadshavare svarat på) blivit sämre över lag. Inom förskolan är minskningen inte så stor och man har fortsatt höga/goda resultat. Inom grundskolan utgörs minskningen av mellanstadiets resultat, medan högstadiet förbättrats något över tid. Därför är bedömningen att viktigt arbete har gjorts och steg har tagits framåt, men utvecklingsområdet kan inte släppas utan behöver fortsätta framöver med extra fokus på F-6-skolorna. Då tidigare insatser inte nått ända fram behöver nya insatser komma till och andra metoder testas.

3.2. Trygghet och arbetsro/lekro

Målet med detta utvecklingsområde har varit att verksamheten i förskolor och skolor ska vara fri från kränkande ord och handlingar. Alla barn/elever ska ha tillit till att de vuxna bryr sig om hur de mår. Barn och elever ska vara trygga med att de vuxna gör tillräckligt om någon blir illa behandlad.

Arbete under läsåren

Verksamheten har genomfört de insatser som beslutades för att nå målet.

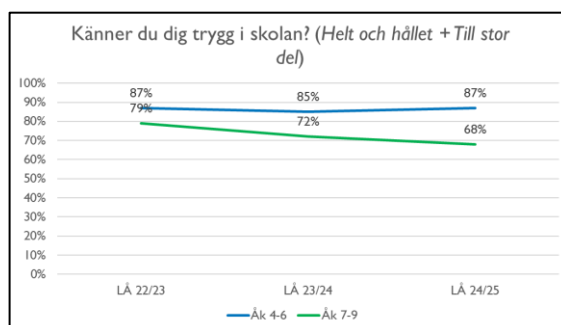
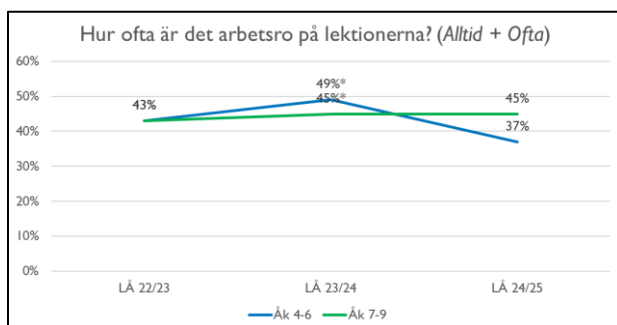
Fortsatt bedrivs nolltoleransarbetet och möjligheter till erfarenhetsutbyte mellan enheterna ges. Nolltoleransarbetet har bedrivits aktivt på alla enheter. Ett undantag var vissa lärare på högstadiet som Skolinspektionen under en granskning noterade inte agerade på samtliga kränkningar och anmälde detta till rektor, men det är nu åtgärdat. Högstadiet var först ut med att implementera arbetsplatsöverenskommelse (APÖ), något som övriga enheter tagit efter och arbetat med under senaste läsåret. Förskolan säger stopp och visar med handen. De har arbetat med nolltolerans mot fysiskt och verbalt våld där barn delas in i olika grupper. I princip alla av grundskoleenheter har trygghetsteam, ordningsregler, förväntansdokument och tillämplar konsekvenstrappan.

Genom kollegialt lärande har verksamheten utvecklat arbetet med att skapa trygghet och förebygga kränkningar, både när det gäller ord och handlingar. Här kan specifikt lyftas Rast-A, ett koncept (organiserade rastaktiviteter), som genomförs på samtliga F-6-enheter och syftar till att skapa vänskapsrelationer och förebygga konflikter och kränkningar. Alla enheter har även tillsammans med andra tagit del av Hélèn Jenvéns föreläsning kring trygghet och studiero och vid dessa tillfällen haft kollegiala diskussioner kring frågan.

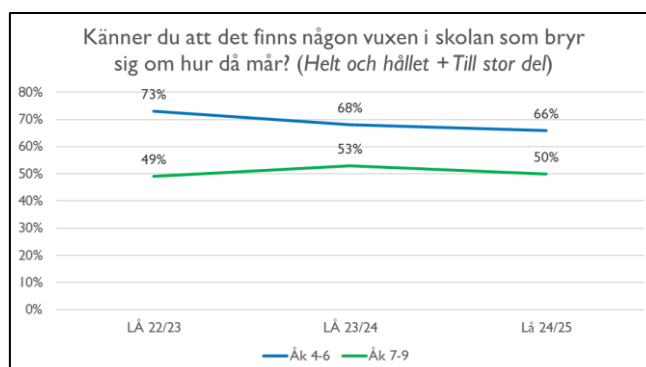
Resultat från Elevenkäten och Skolenkäten

För årskurs 4–6 har känslan av trygghet varit konstant över tid på ca 87 %, medan den gått ned i årskurs 7–9. Vad gäller arbetsro är förhållandet det omvända där den legat relativt konstant för åk 7–9 på ca 45 % och gått ned något över tid för åk 4–6. Detsamma gäller för känslan av att någon vuxen bryr sig om hur man mår där resultatet varit runt 50 % över tid för åk 4–6 och det gått ned för åk 4–6. Även inom detta frågeområde ligger Korsberga skola i toppen på samtliga frågor. Spridningen mellan F-6-enheter varierar från 16 procentenheter på frågan om man känner att det finns någon vuxen i skolan som bryr sig om hur man mår (Korsberga skola 93 %,

Fågelås skola 77 %), till 46 procentenheter på frågan om hur ofta det är arbetsro på lektionerna (Korsberga skola 82 %, Hammarnskolan 36 %).

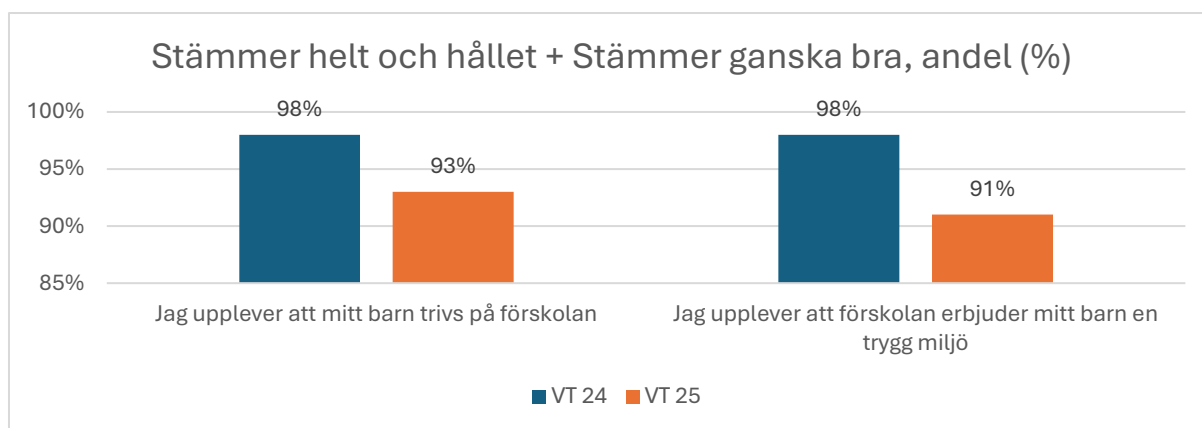
* Exkl. resultat för åk 5 och 8.

Personal i åk 4–6 upplever att det är arbetsro i högre utsträckning än vad eleverna uppger i Elevenkäten. Här ser man ett behov av att gå djupare i frågan för att utröna vad det låga resultatet står för, exempelvis genom observationer i klassrum och intervjuer med elever. Man framhäver också att man använt sig av olika begrepp, både studiero och arbetsro, vilket skulle kunna bidra till en förvirring hos eleverna vad som egentligen avses. Två av enheterna har noterat att inkludering ibland får företräde för disciplinära åtgärder, vilket innebär att lärare hanterar konflikter eller situationer inne i klassrummet när det skulle kunna ske utanför och därmed störs övriga elevers arbetsro. Dessa enheter har tagit upp detta med personal och förtydligat vad man som lärare får göra rent disciplinärt. På fler av enheterna tar man hjälp av elevhälsopersonal, framför allt på individnivå, gällande observation och kartläggning av elever som stör arbetsron. Generellt ser elevhälsan att bristande arbetsro hänger mycket ihop med ledarskapet i klassrummet. Utifrån detta har man identifierat ett behov att kompetenshöja personal och ge konkreta verktyg kring stökiga situationer så att de blir trygga i att hantera dem. Det förekommer ofta även situationer där många eleverna samtidigt vill ha lärarens uppmärksamhet och hjälp. Det finns en känsla bland lärarna av att inte fullt räcka till.

Resultat från kvalitetsenkät i förskolan

Då enkäten gjordes om 2024 finns jämförbara resultat från dess och framåt. Vårdnadshavares upplevelse av sina barns trivsel i förskolan har legat konstant på 98 % senaste två läsåren, medan upplevelsen av ens barns trygghet gått ned 2 procentenheter (detta skulle dock kunna fall inom felmarginalen). Sett till resultaten per förskolenhet är det framför allt Skogshyddan som tappat i upplevd trygghet (från 100 % VT 24 till 72 % VT 25).

Källa: Kvalitetsenkät förskola

Skogshyddan hade under läsåret en turbulent personalsituation där tre förskollärare bytte enhet samtidigt på grund av eget utvecklingsbehov och nya tjänster, vilket gav utslag i form av både otrygga och utmanande barn. Från fritextsvaren i enkäten kan utläsas att vårdnadshavarna upplever att stora barngrupper skapar hinder för trygghet, detta är något som personal i verksamheten instämmer med.

Bedömning

Trygghet är ett område som arbetats mycket med och haft stort fokus under hela perioden. Trygghetsresultaten från elevenkäten kvalitetsenkäten ser bra ut för förskola och mellanstadiet och har över tid legat konstant på en relativt hög nivå. För högstadiet har trygghetsresultatet sjunkit och under de tre läsåren har det varit en turbulent period med många incidenter. Handlingsplaner och arbetsplatsöverenskommelse har tagits fram på enheten och verksamheten tror att de på sikt ska ge högre känsla av trygghet.

Arbetsron har legat på samma nivå för högstadiet (dock en relativt låg nivå) och sjunkit för mellanstadiet. Detta ser verksamheten att man skulle behöva undersöka närmre. Man har även identifierat lärarens viktiga roll i att skapa förutsättningar för arbetsro.

Den samlade bedömningen är att verksamheten har ett omfattande och väl utvecklat trygghetsarbete som bör fortsättas med och förädlas för att förhoppningsvis se bättre resultat över tid. Verksamheten bedömer att det är viktigt att fortsatt höja känslan av trygghet. Vad gäller arbetsro har arbetet inte gett tillräckligt goda resultat ännu och därför bör fortsatt fokus riktas mot det. Här behöver verksamheten dels, enligt eget önskemål, undersöka frågan närmre, dels använda andra insatser och metoder med fokus på lärarnas ledarskap och ledning och stimulans i klassrummet.

3.3. Värdegrund

Målet med detta utvecklingsområde har varit att barn och elever ska visa respekt för grundläggande demokratiska värderingar. De ska kunna ta personliga ställningstaganden, visa respekt för skilda uppfattningar, samt kunna fatta majoritetsbeslut i samverkan med andra. Eleverna ska ha god förmåga att kritiskt granska och analysera information exempelvis på nätet.

Arbete under läsåren

Verksamheten har genomfört 1 av 5 insatser som beslutades för att nå målet.

Kopplat till källkritik i förskolan har verksamheten arbetat med pedagogisk dokumentation och barnens reflektionstid. Den pedagogiska dokumentationen har ökat både på V-klass och ute på enheterna. Förskolan är även på gång med att implementera processväggar. Barnens reflektion sker i större utsträckning spontant och genom dialog än vad som dokumenteras i skrift.

Verksamheten har till viss del genomfört 2 av 5 insatser som beslutades för att nå målet.

Utvecklat arbetet i förskola och skola genom att i undervisningen skapa *demokratisituationer* där pedagoger öppnar för dialog, ifrågasättande, förhandling och deltagande barn/elever emellan. Här har några av grundskolenheterna bland annat hållit i skolval, hissat prideflaggan och haft diskussioner kring det. På IM/Vux ser eleverna på nyheter och diskuterar dessa och samhällsfrågor regelbundet med lärarna. Verksamheten bedömer att den inte tillräckligt arbetat med denna insats på samtliga enheter.

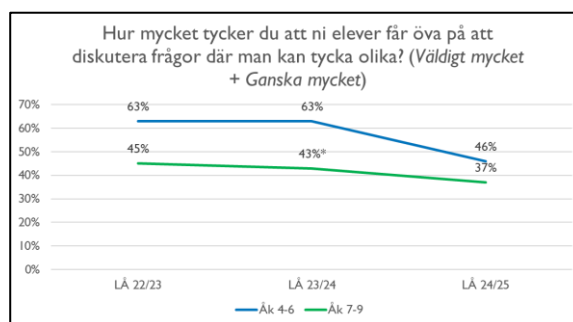
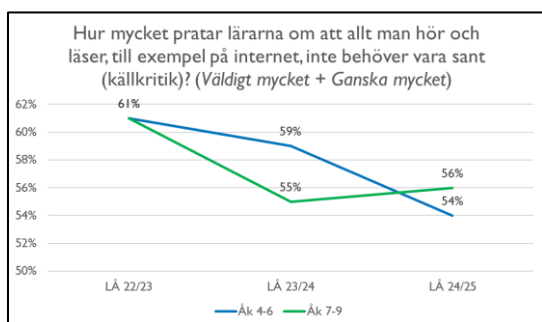
I grundskolan har några av enheterna exempelvis arbetat med Skolverkets moduler med rubriken "Källkritik". Skolbibliotekarierna har varit en resurs inom denna insats. Diskussion med elever kring vad källkritik är och hur man kan tänka när man läser saker på sociala medier, tidningar eller andra medier, sker både inom grundskolan och fritids.

Verksamheten har inte genomfört 2 av 5 insatser som beslutades för att nå målet.

Det finns ännu inte en plan för arbetet med källkritik från förskola till och med introduktionsprogrammen. Verksamheten har ännu inte färdigställt en kompetensutvecklingsdag där förstelärare får i uppdrag att göra ett upplägg för fortbildning och erfarenhetsutbyte kring arbetet med att eleverna får öva på att ta personliga ställningstaganden och visa respekt för andras åsikter, samt fatta majoritetsbeslut i samverkan med andra.

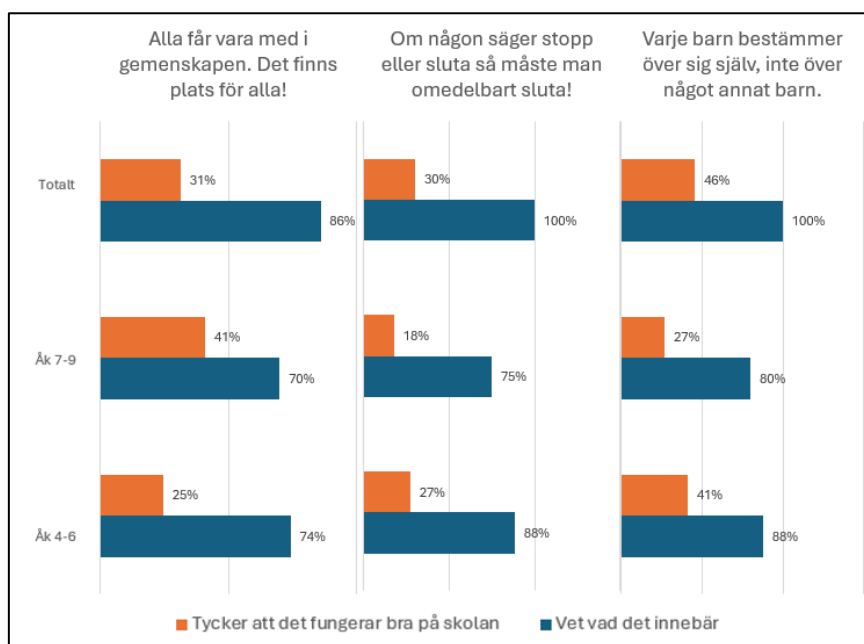
Resultat från Elevenkäten och Skolenkäten

Här har resultatet på båda frågor i Elevenkäten och Skolenkäten gått ned över tid för både åk 4–6 och åk 7–9. Estrid Ericsskolan fick högst resultat på båda frågor. Spridningen mellan F-6-enheterna är stor, på frågan om hur mycket man som elev upplever att man får öva på att diskutera frågor där man kan tycka olika skiljer det sig 34 procentenheter (Estrid Ericsskolan 55 %, Korsberga skola 21 %) och på frågan om lärarna pratar om att allt man hör och läser inte behöver vara sant skiljer det sig 30 procentenheter (Estrid Ericsskolan 74 %, Hammarnskolan 44 %).

* Exkl. resultat för åk 5 och 8.

De tre reglerna för social samvaro arbetas med från förskola till högstadiet. Elevenkäten visar att majoriteten av eleverna vet vad de innebär, mellanstadiet i något högre utsträckning än högstadiet vilket är intressant i och med att högstadieeleverna haft detta att förhålla sig till sedan låg- och mellanstadiet och borde snarare ha större kännedom om dem. Den regel som eleverna tycker efterlevs i högst utsträckning är att varje barn bestämmer över sig själv och inte något annat barn, knappt hälften av eleverna uppger att det fungerar bra på skolan. Övriga två regler är det en knapp tredjedel av eleverna som tycker fungerar bra på sina skolor. Högstadiet tycker att regeln om att alla får vara med i gemenskapen fungerar bättre än jämfört mellanstadiet. Det omvända gäller för regeln om att om någon säger stopp eller sluta så måste man sluta samt att varje barn bestämmer över sig själv och inget annat barn.

I kvalitetsenkäten i förskolan finns inga frågor som kan kopplas till detta område specifikt.

Verksamheten arbetar kontinuerligt med frågor kring källkritik och demokrati på ett integrerat sätt i undervisningen, dock har det inte synliggjorts tillräckligt vilket man antar är en av förklaringarna till att resultatet på dessa frågor försämrats över tid. Detta anser verksamheten att man behöver bli bättre på. Två av enheterna har även lyft att lärare generellt finner det svårt att lyfta svårare ämnen till diskussion och bemöta mer extrema åsikter, varför man kanske inte gör detta i den utsträckning som skulle behövas, vilket kan vara ytterligare en förklaring till resultatet på Elevenkäten.

Bedömning

Under detta utvecklingsområde har större delen av de beslutade insatserna inte genomförts eller endast till viss del genomförts, även om man arbetat medvetet med värdegrund på andra sätt. Oavsett så har elevernas uppfattning om hur mycket lärarna pratar om källkritik och om de får öva på att diskutera frågor där man kan tycka olika, försämrats över tid. Den samlade bedömningen blir därför att området bör behållas. Då spridningen i resultat tycks vara stor mellan enheterna skulle större kollegialt utbyte mellan skolenheter kunna vara en god idé framåt. Gapet mellan hur stor andel av eleverna som vet vad de tre reglerna för social samvaro innebär och hur de fungerar på skolan behöver minskas.

3.4. Betyg och bedömning (grundskola enbart)

Målet med detta utvecklingsområde har varit att öka alla barns och elevers möjlighet att utvecklas optimalt med möjlighet att nå höga meritvärden och därmed minska skillnaderna mellan pojkar och flickor. Eleverna ska få den information och det stöd de behöver för att nå målen/så långt som möjligt utifrån sina egna förutsättningar. Utvecklingssamtalen ska upplevas meningsfulla och vara ett stöd i barnets/elevens utveckling och lärande.

Inom förskolan har detta utvecklingsområde slagits ihop med "Ledning och stimulans", då de inom den verksamheten är närbesläktade.

Arbete under läsåren

Verksamheten har genomfört 4 av 7 insatser som beslutades för att nå målet.

Verksamheten ska kontinuerligt följa upp och analysera undervisningen och elevernas resultat och därefter vidta de åtgärder som behövs för att skapa förutsättningar för eleverna att nå de mål de har möjlighet till. Här sker regelbundna analyser ute på enheterna för att identifiera vilka elever som är i behov av olika insatser som exempelvis särskilt stöd. Ett exempel på det är de så kallade mitterminskonferenser som genomförs både på F-6 och 7–9. Utöver det genomförs screening av samtliga elever i F-6 i svenska genom verktyget LegiLexi. Hela verksamheten har en analysdag i maj där man arbetar både på den egna enheten och verksamhetsövergripande. Ämnesträffar är också något som sker verksamhetsövergripande och här diskuteras undervisningen utifrån respektive ämne. På IM/Vux har varje elev en individuell studieplan som kontinuerligt följs upp och anpassas efter eleven.

En annan insats är att verksamheten ska genomföra gemensamma förberedelser av anpassningar inför nationella prov för att säkerställa likvärdiga förutsättningar att genomföra desamma. Här har förstelärarna tagit fram en verksamhetsövergripande "NP-snurra" som innebär gemensamma träffar mellan enheterna inför de nationella proven.

Arbetet med sambedömning för att säkerställa likvärdighet och rättssäkerhet ska fortgå. Även här kommer förstelärarnas "NP-snurra" in då en del av den är gemensamma träffar mellan enheterna efter de nationella proven där man sambedömer dem. Utöver det sker även sambedömning inom enheterna kring övriga prov och uppgifter i högre utsträckning.

Alla betygsättande pedagoger har tagit del av de nya kommentarmaterialen angående bedömning och betygsättning samt individuella utvecklingsplaner och utvecklingssamtal. Tillfällen till erfarenhetsutbyte och kollegialt lärande har skapats.

Verksamheten har till viss del genomfört 2 av 7 insatser som beslutades för att nå målet.

Verksamheten ska förebygga och tidigt upptäcka upprepad frånvaro främja skolnärvaro. Detta är något som verksamheten arbetar med regelbundet enligt framtagna verksamhetsövergripande rutin för främjande av närvaro. Denna har varit föremål för internkontroll under LÅ 24/25 (se avsnittet *Elever med problematisk skolfrånvaro*) som bland annat kom fram till att den inte följs konsekvent över enheterna eller mellan lärarna och därför behöver aktualiseras mer regelbundet. Gällande närvaro är det framför allt två enheter som sticker ut kopplat till utvecklingsarbete och det är Guldkroksskolan F-6 och 7–9 som arbetat än mer aktivt med detta och bedrivit lokalt utvecklingsarbete. IM är också en enhet som sticker ut i positiv bemärkelse då

de har så pass få elever och kan ha tät personlig kontakt med dessa för att följa upp och främja närvaron. Andel elever i grundskola som har delvis eller hel problematisk skolfrånvaro har gått både upp och ned över tid (se avsnittet *Elever med problematisk skolfrånvaro*) och därför är det svårt att uttyda en tydlig trend. Verksamheten har gjort egna analyser och sett att andelen elever med begynnande skolfrånvaro är oroande hög och dessa elever skulle behöva ytterligare uppmärksammas och ageras på för att förebygga eskalerande skolfrånvaro.

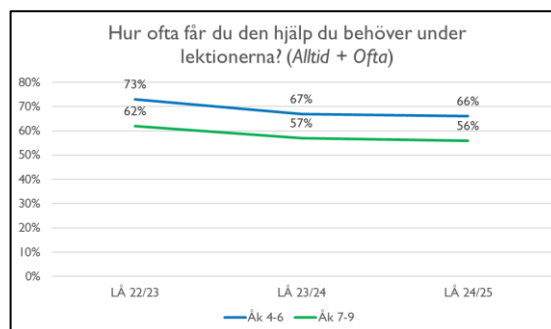
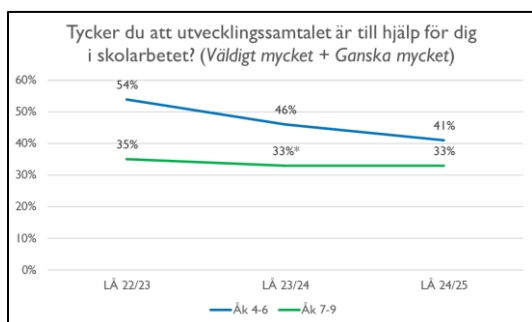
Verksamheten skulle vidare ta fram kommungemensam mall för utvecklingssamtalet. Detta har förstelärarna påbörjat och uppdraget löper vidare läsåret 25/26.

Verksamheten har inte genomfört en av insatserna som beslutades för att nå målet och det är att i aktuella fall genomfört intervjuer med pojkar som underpresterar i skolarbetet för att undersöka orsakerna till det. Samtidigt lyfter enheterna att detta är något man skulle vilja och behöva göra då betygsgapet kvarstår.

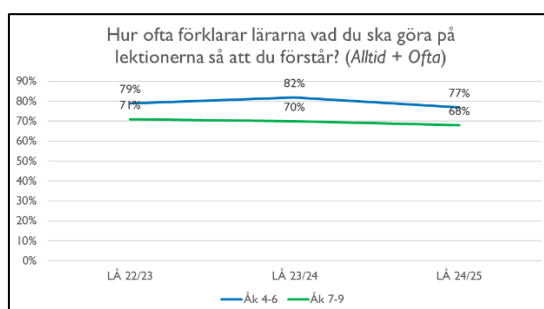
Resultat från Elevenkäten och Skolenkäten

Resultatet för om eleverna anser att utvecklingssamtalet är till hjälp för dem i skolarbetet har sänkts över tid (från 45 % till 37 %). Det är inte sådan stor sänkning på högstadiet utan det är främst F-6 som minskat sitt resultat (från 54 % till 41 %). Verksamheten har även genomfört en separat enkät med fokus på frågor om utvecklingssamtalet och identifierat att man inte är helt nöjd med hur det genomförs nu. Rektorerna ser att det finns en bakomliggande fråga som handlar om hur man synliggör lärandet för elever och vårdnadshavare generellt, om man skulle förbättra detta skulle troligtvis även nöjdheten med utvecklingssamtalen öka.

Angående hur ofta eleverna upplever att lärarna förklarar så att de förstår vad de ska göra på lektionerna så ligger det relativt konstant över tid på drygt 70 % totalt sett, F-6 något över 7–9. Resultatet för hur ofta eleverna anser att de får den hjälp de behöver under lektionerna har minskat något, från 67 % till 61 % totalt, och låg- och mellanstadieelever anser detta i högre utsträckning än högstadieelever.

* Exkl. resultat för åk 5 och 8.

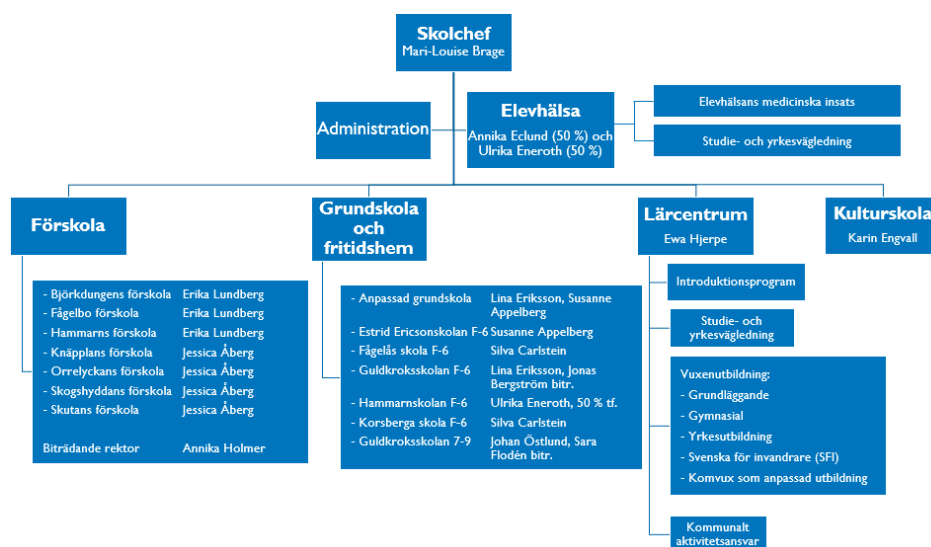
Bedömning

Mer än hälften av insatserna för att nå målet har genomförts och två har till viss del genomförts. Arbetet med sambedömning och likvärdig betygssättning bedöms ha kommit långt och redan visat god effekt genom exempelvis hög överensstämmelse mellan nationella prov och slutbetyg. Elevernas uppfattning om utvecklingssamtalet är till hjälp för dem i skolarbetet har försämrats över tid och en kommungemensam mall för utvecklingssamtal har inte färdigställts eller implementerats än, varför detta skulle behöva slutföras. Det finns fortfarande stora skillnader mellan pojkar och flickor i betyg och fördjupade intervjuer med pojkar har inte skett. Gällande stöd till eleverna i form av tydliga förklaringar så att de förstår vad de ska göra på lektionerna samt hjälp till eleverna under lektionerna har resultatet från Elevenkäten minskat något över tid, dock ingen stor minskning men ändå ingen ökning som skulle ha varit önskvärt. Upptäckt och förebyggande arbete kring skolfrånvaro är ett delområde inom detta utvecklingsområde som verksamheten själva ser skulle behöva ha fortsatt fokus framöver då det är grundläggande för allt annat.

Den sammantagna bedömningen är att utvecklingsområdet inte behöver behållas i sin helhet då man kommit långt inom de flesta områdena. Dock skulle främjande av skolnärvaro och förebyggande av skolfrånvaro behöva hållas i och vara prioriterat framöver. Verksamheten skulle även behöva närmre analysera skillnaden i studieresultat mellan pojkar och flickor och se vad skolan eventuellt kan påverka där, samt utveckla arbetet med att synliggöra lärandet för elever och vårdnadshavare.

4. Organisation

Organisationsträd för Barn och utbildning vårterminen 2025.

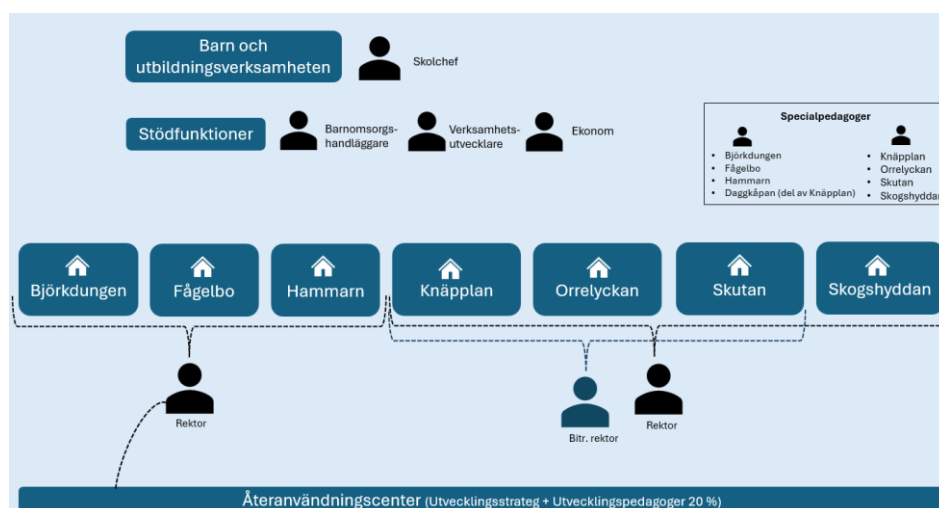

Barn och utbildningsverksamheten i Hjo består av förskola, grundskola (inkl. anpassad grundskola) och fritidshem, introduktionsprogram, vuxenutbildning (grundläggande, gymnasial, yrkesutbildning, SFI, anpassad utbildning), kommunalt aktivitetsansvar, central administration och elevhälsa samt Kulturskola (Kulturskolan innefattas dock inte i denna rapport).

5. Verksamheternas kvalitetsarbete i korthet

5.1. Förskolan

I Hjo finns sju förskoleenheter: Björkdungen som ligger i Korsberga, Fågelbo som ligger i Fågelås samt Hammarn, Knäpplan, Orrelyckan, Skogshyddan och Skutan som ligger i tätorten. Skutan öppnades upp våren 2025 för att komma till bukt med överinskrivningar av barn. Där går de 5-åringar som sedan ska börja förskoleklass på Guld kroksskolan F-6. Skutan innefattar även kontor för samtliga rektorer i förskolan samt återanvändningscentret, Skattkistan, till vilket utvecklingsstrateg och utvecklingspedagoger är knutna.

Cirka 9 av 10 barn i åldern 1–5 år är inskrivna i förskolan i Hjo. Detta är en andel som har ökat över tid. Jämfört med riket har andelen i Hjo varit lägre eller samma de senaste fyra åren för att 2024 vara högre än riket. Utav de barn som är inskrivna i förskolan går majoriteten, drygt 8 av 10, i kommunal förskola. Detta har konsekvent varit en högre andel än jämfört med riket över tid.

Orsaker till att en hög andel barn är inskrivna i Hjo förskolor tror verksamheten beror på att det talas gott om förskolan i Hjo. Vårdnadshavarenkäten visar goda resultat och förskolan håller hög kvalitet. Att Hjo har låg arbetslöshet är ytterligare en faktor då vårdnadshavare har behov av plats för sina barn i förskolan. Hjo har en låg andel 15-timmarsbarn. De nyanlända som finns i Hjo placerar sina barn i förskola för att kunna ta del av exempelvis SFI.

Tabell 1. Andel barn i åldern 1–5 år inskrivna i förskola.

År	2020	2021	2022	2023	2024
Hjo	83 %	84 %	86 %	83 %	89 %
Riket	85 %	86 %	86 %	87 %	87 %

Källa: Skolverket och SCB.

Tabell 2. Andel barn i kommunal förskola, utav alla inskrivna barn.

År	2020	2021	2022	2023	2024
Hjo	84 %	83 %	85 %	87 %	84 %
Riket	79 %	79 %	79 %	78 %	78 %

Källa: Skolverket.

Hjo har de senaste fem åren haft en högre andel heltidstjänster i förskolan med förskollärläggning jämfört med riket, nu senast drygt hälften av alla heltidstjänster. Rektorer inom förskolan försöker alltid se till helheten när det gäller tillsättningen av behörig personal och strävar efter att få en så jämn fördelning som möjligt av förskollärare, barnskötare och eventuell utbildad personal på de olika förskolorna och avdelningarna.

Tabell 3. Andel heltidstjänster i förskolan med förskollärläggning, kommunal regi.

	2020	2021	2022	2023	2024
Hjo	48 %	52 %	50 %	47 %	51 %
Riket	44 %	44 %	44 %	44 %	46 %

Källa: Skolverket.

I Hjo finns en politisk ambition om att vara max 18 barn per avdelning i genomsnitt. Detta har överskridits med 1,6 barn i snitt per avdelning. Antal barn per heltidstjänst är 4,7, vilket är strax under riksgenomsnittet på 5,1.

Tabell 4. Antal barn, avdelningar och heltidstjänster samt kvoter barn/avdelning och barn/heltidstjänst.

	VT 2022	VT 2023	VT 2024	VT 2025
Antal barn	391	407	414	411
Antal avdelningar	21,5	21,5–22,5	21,5	21,5 + 1 ¹
Antal heltidstjänster	64,6	66,5	64,5	86
Antal barn/avdelning	18,2	18,9–18,1	19,2	19,6 ²
Antal barn/heltidstjänst	6,1	6,1	6,4	4,7

Källa: Barnomsorgshandläggare

Självskattning av kvalitet

Förskolorna i Hjo upplevs ha hög strukturkvalitet och rektorer har arbetat framgångsrikt med att skapa kreativa mötesplatser, arbetsgrupper, utvecklingsinsatser och skapat förutsättningar för kollegialt lärande. Rektorer har strävat efter att erbjuda pedagogerna att träffas över enheterna och berika varandra genom utbyte av erfarenheter. Utvecklingstrateg har under året träffat samtliga arbetslag minst en gång och påbörjat sin kartläggning av förskolornas arbete med loggboken och systematiskt kvalitetsarbete och har kunnat ge feedback till både till arbetslagen och rektorer.

Kvaliteten för enskilda barn i behov har ökat, men för resterande barn behövs en kvalitetshöjning. Detta kan endast ske genom högre kompetens och minskade barngrupper, så att pedagogerna ges tid att samtala och reflektera med barn riktat och individanpassat i större utsträckning.

Förskolan uppfyller stora delar av de sju framgångsfaktorer för framgångsrik skolutveckling som Skolverket tagit fram, och har en tydlig struktur-, organisations- och processkvalitet. Att förskolan arbetar tillsammans och med likvärdighet i fokus ger en hög måluppfyllelse generellt.

¹ Skutan öppnade 2025 och har en storgruppsavdelning.

² Skutan är ej inkluderad i denna uträkning då de har en storgruppsavdelning.

Utmaningar

Processkvaliteten på enheterna störs och försvåras av fortsatt hög arbetsbelastning, vikariebrist, sjukdomar och VAB. Stora barngrupper är något som leder till ökade incidenter av olycksfall och tillbud samt kränkande behandlingar.

Kvalitetsenkät i förskolan

Varje vår genomförs en kvalitetsenkät i förskolan som går ut till samtliga vårdnadshavare. Utöver det resultat som redovisats under respektive rubrik kopplat till uppföljning av utvecklingsområden för läsåren 22/23–24/25 (avsnitt 3) kan utläsas från fritextsvaren att vårdnadshavarna över lag uppskattar pedagogerna och tycker att de gör ett jättebra jobb, att de i vissa fall önskar bättre kommunikation och information kring verksamheten och ens barn i synnerhet samt att de ser att barngrupperna är stora vilket de upplever medför hinder för bland annat trygghet, trivsel och pedagogisk verksamhet.

5.2. Grundskolan

I Hjo kommun finns fem grundskolor för elever i förskoleklass till och med år 6.

Hammarnskolan, Guldkroksskolan F-6 och Estrid Ericsonskolan ligger belägna i Hjo tätort och Fågelås skola i Gate och Korsberga skola i Korsberga. I tätorten finns också ett högstadium, Guldkroksskolan 7–9. Anpassad grundskola är fördelad på två enheter, en avdelning på Estrid Ericsonskolan och en på Guldkroksskolan. Kopplat till F-6-skolorna finns en resursklass som heter *Lilla Hammarnskolan*. Organisatoriskt tillhör verksamheten Hammarnskolan och eleverna har sin huvudsakliga hemvist i kvarterstgården i nära anslutning till Hammarnskolan.

Det totala antalet elever i grundskolan i Hjo kommun var vid läsårets slut 1 071 elever. Elever folkbokförda i Hjo kommun, men som genom det fria skolvalet valt grundskola i annan kommun, var 18 elever. Tabellen nedan visar antal elever vid respektive skolenhet.

Tabell 5. Antal elever per skolenhet.

Skolenhet	Antal elever 24/25
Guldkroksskolan 7–9	321
Guldkroksskolan F-6	290
Anpassad grundskola	16
Fågelås skola	74
Hammarnskolan	142
Estrid Ericsonskolan	147
Korsberga skola	81
Totalt	1 071

Källa: Skoladministratörer

5.2.1. Lokaler och fysisk miljö

Elever från Korsberga och Fågelås skola bussas in till tätorten för ämnen som slöjd, hemkunskap, musik och moderna språk. Antal elever i Korsberga skola har ökat över tid och lett till trångboddhet i fritidshemmets lokaler. Därför utökades dessa under läsåret vilket innebär att en fastighet hyrs från en extern aktör. Under våren initierades en kommunövergripande översyn över lokalbehovet i samtliga verksamheter. Detta har lett till att ett antal behov har identifierats i verksamheten samt att idéer om mer effektivt lokalutnyttjande lyfts.

5.2.2. Skolbibliotek

Det finns skolbibliotek i samtliga sex grundskolor i kommunen, mestadels bemannade med utbildade bibliotekarier. Totalt bemannas skolbiblioteken med 1,3 heltidstjänster som delas på tre personer. Läsfrämjande insatser prioriteras och samtliga F-6-skolor erbjuder boktips och lånestunder i mån av tid.

Under läsåret 24/25 gjordes en organisationsflytt av skolbibliotekarierna och de tillhör numera verksamheten Kultur, Turism och Fritid (med Kulturchef som närmsta chef). Syftet var att samla all Hjo kommuns bibliotekskompetens i samma verksamhet för att kunna använda resurserna på bästa sätt och ge skolbibliotekarierna möjlighet att tillhöra ett team med liknande kompetens och uppdrag. Barn och utbildning har fortsatt ansvar för skolbiblioteken.

Antal lån

Antalet lån i skolbibliotekens system har ökat kontinuerligt de senaste åren. Totalt sett har en ökning med ca 35 % skett sedan 2022. De skolor som ökat antal lån är Fågelås skola, Korsberga skola och Guldkroksskolan (både F-6 och 7–9). Hammarnskolan har haft ungefär samma antal över tid och Estrid Ericsonskolan har minskat antal lån något.

Det är stora skillnader i antal lån per elev med Korsberga skola i topp på 44 lån per elev och Guldkroksskolan 7–9 med minst antal lån per elev, 3 st. De skolor som har regelbundna lånestunder och aktiv medverkan av vuxna har tydligt högre utlåning. Verksamheten har inte kunnat se några större skillnader i antal lån mellan pojkar och flickor.

Tabell 6. Antal lån i skolbiblioteken per år.

	2022	2023	2024	2025
Antal lån	5 121	5 771	6 646	6 929

Källa: Skolbibliotekarierna

Tabell 7. Antal lån i skolbiblioteken per elev per enhet.

Skola	Antal lån per elev
Guldkroksskolan 7–9	3
Guldkroksskolan F-6	11
Estrid Ericsonskolan	12,5
Hammarnskolan	16
Fågelås skola	23
Korsberga skola	44

Källa: Skolbibliotekarierna

Under de senaste åren har ett grundligt arbete genomförts och nu har alla grundskolor bibliotek med samlad, gemensam och ordnad verksamhet med fungerande digitalt bibliotekssystem.

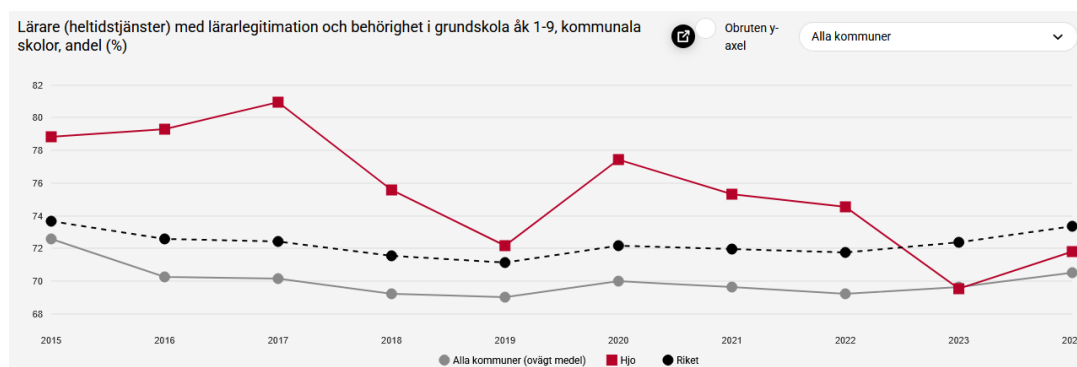
Tack vare regeringens bidrag till inköp av böcker till skolbiblioteken kan dessa numera hålla ett brett och aktuellt utbud. Kommunen har också bidragit med medel till klassuppsättningar som kompletterar skolbibliotekens utbud.

Biblioteksplanerna kommer att revideras under året för att skapa bra förutsättningar för samarbete mellan Folkbiblioteket och Skolbiblioteken, men först och främst för att tydliggöra hur verksamheten ska bedrivas för att vara ett stöd till elevernas måluppfyllelse i skolan.

Eleverna har dock inte tillgång till likvärdig skolbiblioteksverksamhet av hög kvalitet som uppfyller ändamålen med skolbibliotekslagen, mycket beroende på att skolbiblioteken har för låg bemanning. Undervisning i media- och informationskunskap från skolbiblioteken saknas helt. Det finns inte heller tid för samarbete med skolans personal, något som Skolverket menar är viktigt för att verksamheten ska fungera väl. Ytterskolornas bibliotek är alltid öppna för boklån, medan Guldkroksskolan hålls stängd tre dagar i veckan.

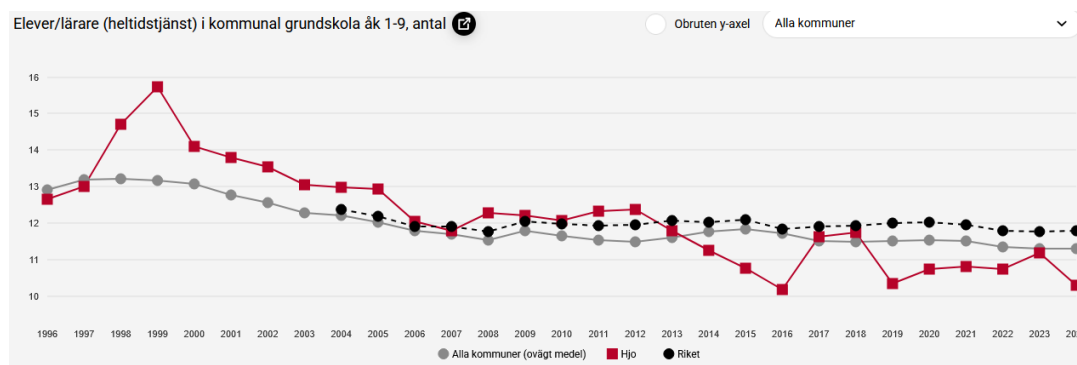
5.2.3. Lärarbehörighet och lärartäthet

Andelen lärare med lärarlegitimation (72 %) var för läsåret i princip samma som i riket (73 %), och har hämtat sig något efter senaste tre årens sjunkande trend.

Källa: Skolverket

Antal elever per lärare (räknat per heltidstjänst) i grundskolan var under läsåret 10,3, färre än rikssnittet på 11,8, vilket alltså är positivt. Det är även bättre än föregående läsår då det var 11,2 elever/lärare i Hjo.

Källa: Skolverket

Uppdelat per enhet ligger Guldkroksskolan F-6 i princip på riksnittet med 11,9 elever/lärare. Ytterskolorna har ett färre antal elever per lärare (ca 8,5) och även Hammarnskolan. Här kan faktumet att Lilla Hammarn redovisas tillsammans med Hammarnskolan spela in. På Lilla Hammarn är lärartätheten väldigt hög och detta har troligtvis påverkat genomsnittet på totalen.

Tabell 8. Antal elever/lärare per skolenhet.

Skolenhet	Antal elever/lärare (heltidstjänst), 2024
Korsberga skola	8,4
Hammarnskolan	8,5
Fågelås skola	8,9
Guldkroksskolan 7–9	10,5
Estrid Ericssonskolan	11,1
Guldkroksskolan F-6	11,9

Källa: Skolverket

5.2.4. Elever med problematisk skolfrånvaro helt eller delvis

Andelen elever med delvis eller helt problematisk skolfrånvaro har sjunkit från föregående läsår, både på F-6 och 7–9 (dock är åk 9 ej inkluderat i underlaget för åk 7–9). Skolornas elevhälsoteam, centrala elevhälsan och SAMBU (samverkan, barn och unga) jobbar kontinuerligt med åtgärder för de elever som har problematisk skolfrånvaro. Varje rektor har också en socialsekreterare kopplad mot sin enhet. En elevcoach finns anställd på åk 7–9 för att vara en länk mellan hem och skola.

Tabell 9. Antal och andel elever med problematisk skolfrånvaro, helt ($\geq 75\%$) eller delvis (40–75 %), per F-6 och 7–9.

Läsår	20/21		21/22		22/23		23/24		24/25*	
	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis
F-6	1	7	4	9	0	9	3	29	2	6
Andel med skolfrånvaro helt eller delvis	1,1 %		1,7 %		1,2 %		4,3 %		1,1 %	
Totalt elevantal	743		755		748		741		734	
7–9	4	18	4	3	5	16	0	40	2	12
Andel med skolfrånvaro helt eller delvis	8,3 %		2,5 %		7 %		12,6 %		6,4 %	
Totalt elevantal	264		280		301		317		218*	

Källa: Barn- och elevhälsochef

* För LÅ 24/25 är åk 9 ej inkluderat i underlaget

Verksamheten kan ännu inte se kopplingar mellan frånvaro och resultat, betyg och möjligheter att komma in på gymnasieskola, men om trenden håller i sig kommer det förmodligen att synas framåt. Anledningarna till att närvaron i vissa fall sjunker behöver också bli föremål för analys. Det finns ofta flera olika orsaker till hög frånvaro och det komplexa i frågan behöver verksamheten tillsammans med hemmen, socialtjänsten och vården bli bättre på att hjälpa åt att lösa.

Internkontroll rutin för främjande av närvaro

Under vårterminen genomfördes en internkontroll kopplat till närvaro där kontrollmomentet var att undersöka om rutinen för främjande av närvaro följs på ett likvärdigt sätt med fokus på tidigt uppmärksammande och agerande.

Resultatet blev att rutinen har lyfts i olika sammanhang, exempelvis APT, elevråd, vid skolstart eller liknande, men att upplevelsen är att den inte lyfts systematiskt eller regelbundet och att kännedomen om den därför skiljer sig åt. Närvarodokumentation sker regelbundet och systematiskt i systemet V-klass. På Guldkroksskolan F-6 finns en utsedd person som gör regelbundna närvaro-sammanställningar och skickar ut till ansvarig klasslärare. Klasslärare får även en rapport från V-klass veckovis. Veckorapporter skickas även till mentorer på högstadiet men det är oklart hur det följs upp.

Agerandet vid frånvaro skiljer sig åt något. I de lägre årskurserna på låg- och mellanstadiet agerar man snabbt vid elevfrånvaro och eftersöker eleven direkt. Det finns dock oklarheter om frånvarorutinen följs på samma sätt av alla och huruvida elevhälsan informeras om ärendet i tid. På högstadiet agerar mentorer så tidigt som möjligt vid frånvaro och hör av sig till vårdnadshavare. Det kan dock ta längre tid beroende på att mentor inte träffar sina elever hela dagen och att informationen om eventuell frånvaro därmed fördröjs.

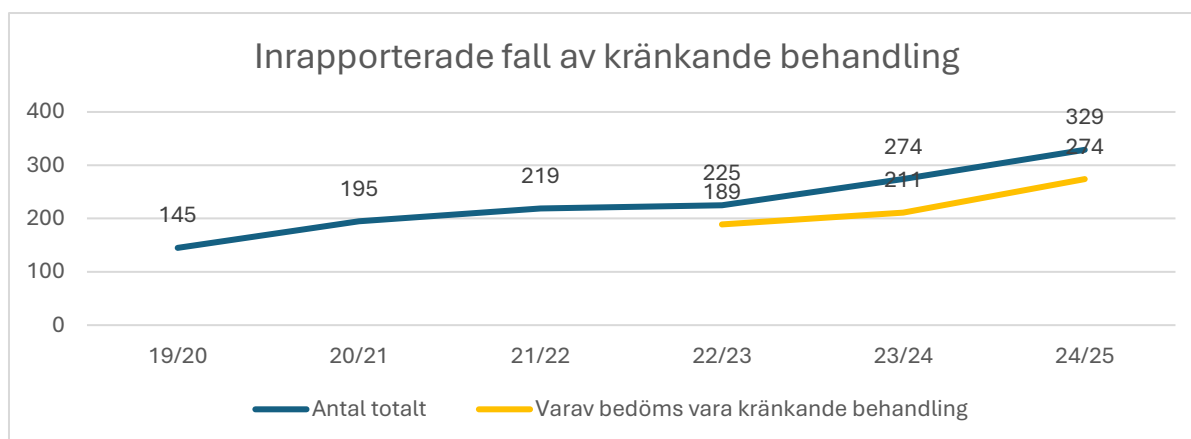
Med anledning av kontrollen finns behov av löpande genomgång av närvarorutin med personal samt revidering vid behov. En åtgärd som redan startat är att säkerställa att samma underlag vid enkel frånvaroutredning används samt att det dokumenteras och sparas på samma ställe.

5.2.5. Kränkande behandling

Skollagens definition av kränkande behandling är "ett uppträdande som utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen kränker ett barns eller en elevs värdighet". Både diskriminering och kränkande behandling är förbjudet i förskolor, skolor och andra verksamheter som lyder under skollagen. Skyldigheten att förebygga och åtgärda diskriminering respektive kränkande behandling regleras till stor del i diskrimineringslagen och skollagen.

Under läsåret rapporterades 329 ärenden om misstänkt kränkande behandling in i kommunens dokumentationssystem (att jämföra med 274 tidigare läsår). Av de inrapporterade händelserna bedömdes i den påföljande utredningen att drygt 84 % utgjorde en kränkning (jmf med 77 % föregående år).

Diagrammet nedan visar antal inrapporterade fall av misstänkt kränkande behandling läsåren 19/20 till 24/25 samt antal fall som bedömdes vara kränkande behandling läsåren 22/23 till 24/25.

Källa: DF Respons

Formuläret för inrapportering av misstänkt kränkande behandling uppdaterades inför starten av läsåret 22/23. Det nya formuläret belyser tydligare huruvida den misstänkta kränkningen berör någon av de sju diskrimineringsgrunderna. Den mest vanligt förekommande typen av rapporterade ärenden som har samband med diskrimineringsgrund rör etnisk tillhörighet.

Tabell 10. Antal inrapporterade ärenden av kränkande behandling LÅ 21/22 - LÅ 24/25.

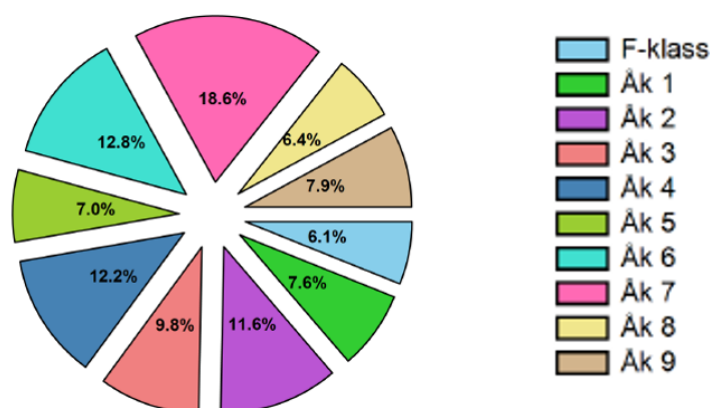
Läsår	21/22	22/23	23/24	24/25
Antal inrapporterade ärenden totalt	219	225	274	328
Bedöms vara kränkande behandling	-	84 %	77 %	84 %
Har samband med diskrimineringsgrund	3	45	33	36
Varav etnisk tillhörighet	-	-	20	23
Varav funktionsnedsättning	-	-	5	5
Varav kön	-	-	3	4
Varav könsöverskridande identitet/uttryck	-	-	-	1
Varav religion/annan trosuppfattning	-	-	3	1
Varav sexuell läggning	-	-	3	1
Varav ålder	-	-	-	-
Sexuella trakasserier	5	11	7	7

Källa: DF Respons

Kränkningarna kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande. Det kan till exempel vara nedsättande ord, ryktesspridning, förlöjliganden eller fysiska handlingar som slag, sparkar och knuffar, men kan även bestå av utfrysning eller hot. Kränkande behandling kan också förekomma digitalt, till exempel på sociala medier. Bedömningen av vad som är kränkande behandling behöver alltid göras utifrån omständigheterna i det enskilda fallet. För läsåret 24/25 var det i princip lika hög andel fysiska kränkningar (39 %) som verbala kränkningar (40 %). I 24 % av ärendena handlade det om händelser som skedde vid upprepade tillfällen. När det sker vid upprepade tillfällen kan det tolkas som att det rör sig om mobbning. Andelen är strax under föregående läsår (26 %).

Flest rapporterade kränkningar återfinns på högstadiet, där årskurs 7 står för den högsta andelen (19 %). Se fördelning av inrapporterade kränkningar per årskurs nedan.

Andel kränkningar per årskurs

Källa: DF Respons

Guldkroksskolan 7–9 har de flesta fall av rapporterade kränkningar, följt av Guldkroksskolan F-6. Detta är dock inte så konstigt då dessa två är de största enheterna med flest elever. Sett till antal fall per elev har Korsberga och Fågelås skola flest fall. Den enhet med minst antal fall av kränkande behandling per elev är Hammarnskolan (se nedan).

Tabell 11. Antal fall av kränkande behandling per skolenhet och per elev per skolenhet.

Skolenhet	Antal fall	Antal fall/elev
Korsberga skola F-6	33	0,40
Fågelås skola i Gate F-6	29	0,39
Estrid Ericsonskolan F-6	48	0,33
Guldkroksskolan 7–9	106	0,33
Guldkroksskolan F-6	88	0,30
Hammarnskolan F-6	23	0,16
Anpassad grundskola	1	0,06

Källa: DF Respons

De flesta fallen inträffar under rasterna (42 %) men också under lektionstid (29 %) eller övergångar mellan lektioner (11 %). De ställen som de flesta inrapporterade kränkningar sker är skolgården (32 %), entré/kapprum/korridor (27 %) och i klassrummet (18 %).

Verksamheterna jobbar med en rad förebyggande insatser runt raster. Exempel på insatser är rastaktivitetsledarprogrammet Rast-A som innefattar organiserade rastaktiviteter och rastvärdar. Dessutom genomförs trygghetsvandringar tillsammans med elever för att identifiera platser både inomhus och utomhus som upplevs otrygga. Det samlade arbetet med trygghet, arbetsro, elevhälsa och värdegrund är en del i ett förebyggande arbete mot kränkningar.

Över tid har det varit fler pojkar än flickor som både är utsatta för kränkningar och som kränker. Detsamma gäller läsåret 24/25. Andelen flickor som är aktuella är 38 %, vilket ändå är en ökning jämfört med föregående år (29 %). För att en kränkning skall kunna rapporteras in behöver den uppmärksammas, antingen genom att personal ser och uppmärksammar vad som händer eller att någon berättar. Det är lättare att fånga de händelser som är mest uppenbara. De subtila som exempelvis utfrysning är svårare.

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Alla barn och elever har rätt att lära och utvecklas i en trygg miljö och att bli bemötta med respekt. Därför är det viktigt att arbeta förebyggande mot kränkande behandling. Varje verksamhet ska fortsatt arbeta målinriktat mot diskriminering och kränkande behandling av barn och elever. Varje förskola, skola och annan skolverksamhet ska fortsatt genomföra åtgärder för att förhindra diskriminering och kränkande behandling och varje år ska respektive verksamhet upprätta en plan för att förebygga risken att barn och elever blir utsatta för diskriminering och kränkningar. Arbetet genomförs i fem steg; kartlägga risker, analysera eventuella risker, upprätta mål och åtgärder, upprätta en plan samt följa upp och utvärdera planen.

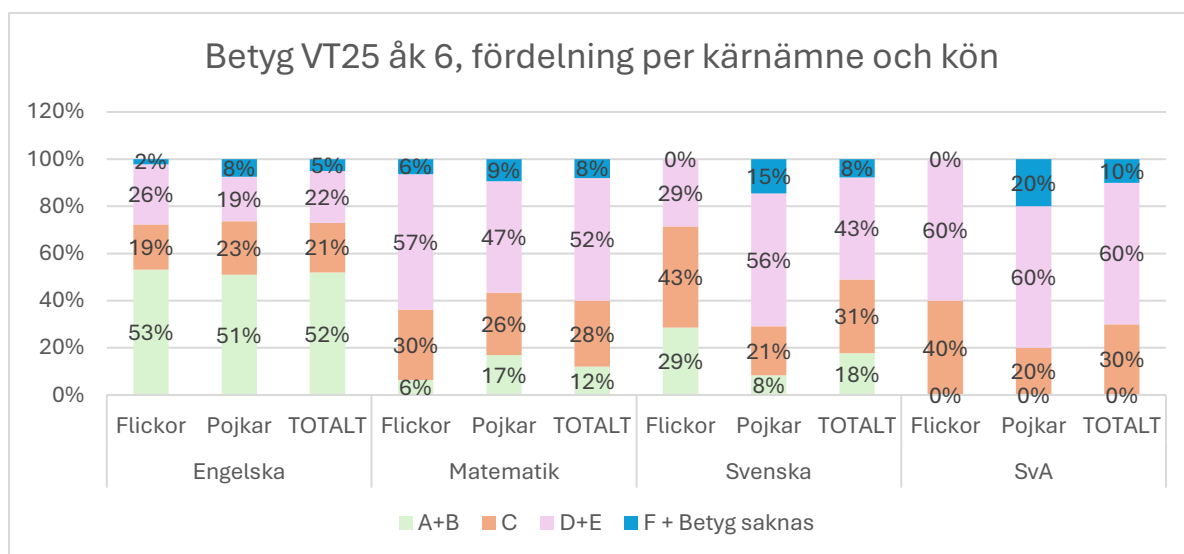
5.2.6. Nyanlända och flerspråkiga elever

Totalt har 56 elever läst svenska som andraspråk (SvA) under läsåret (32 st. på F-6 och 24 st. på 7–9). Detta är färre än föregående läsår. På Guldkroksskolan F-6 och 7–9, Hammarnskolan och Estrid Ericsonskolan finns lärare i SvA som undervisar eleverna i grupp och enskilt. I Korsberga och Fågelås skola finns ingen utbildad SvA-lärare utan eleverna deltar i den ordinarie svenskundervisningen där de flesta lärarna har behörighet i svenska för åk 1–3 (de bedöms dock utifrån ämnet SvA). På de flesta enheter har de som läser SvA svårare än andra elever i de övriga ämnena. En förklaring skulle kunna vara att man har relativt svårt att ta till sig av de svårare begreppen i svenska som inte befästs än. Detta är dock inte fallet i Korsberga och Fågelås där de som läser SvA klarar sig bra även i övriga ämnen. Högstadiet ser att det är skillnad på om de nyanlända eleverna har en fullständig skolbakgrund eller inte. De med skolbakgrund lyckas utifrån sina förutsättningar, framför allt tack vare studiehandledning på modersmål. Sammanhanget som erbjuds är inte optimalt för att möta elever med kort skolbakgrund och erbjuda meningsfull undervisning på rätt nivå. Om barnen har ett trauma med sig kan det bli svårt för dem att hamna i ett lärande. Personalen inom skolan har inte hög kompetens för att möta barn med trauma.

I förskolan finns bland annat så kallade "tvillingböcker" för barn med annat modersmål. Man läser en bok på svenska på förskolan och vårdnadshavaren får samma bok fast på sitt modersmål att läsa hemma.

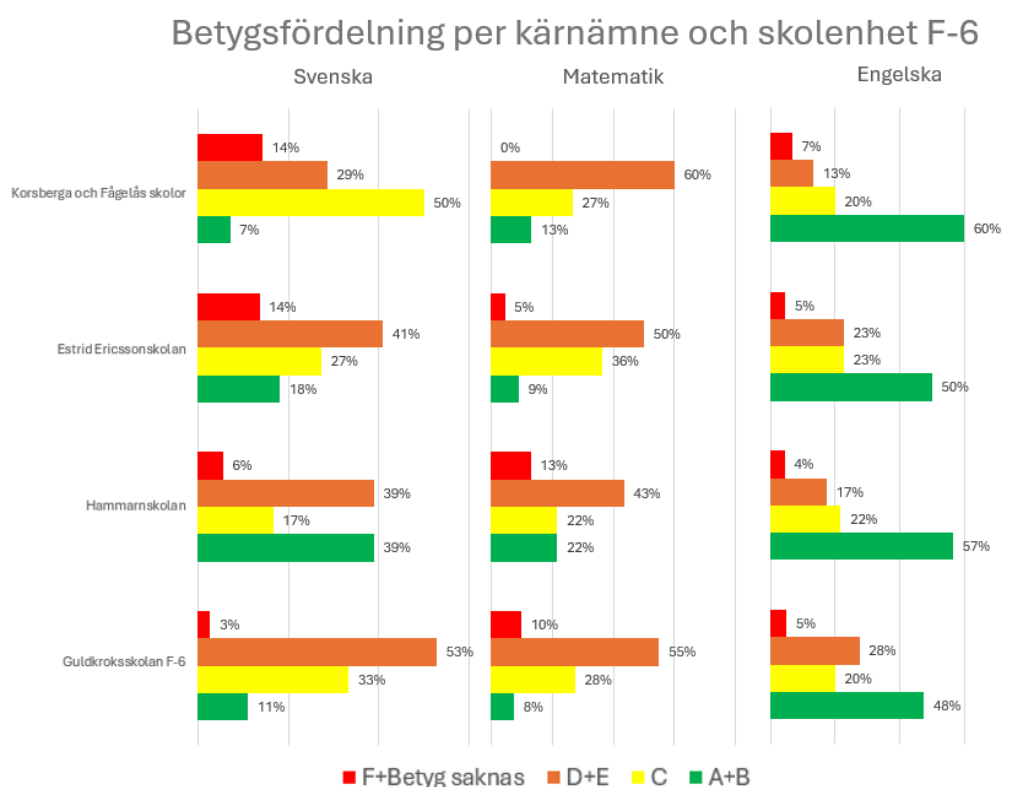
5.2.7. Betyg åk 6

Högst andel höga betyg (A+B) nådde eleverna i engelska (52 %), här var även skillnaden mellan pojkar och flickor minst (2 %-enheter). Lägst andel höga betyg hade matematiken (12 %), och där fick pojkarna högre betyg i större utsträckning (17 %) än flickorna (6 %), en 11 %-enheters skillnad. Det omvända förhållandet gäller svenska där 29 % av flickorna fick A eller B medan 8 % av pojkarna fick det, och där var alltså skillnaden störst (27 %-enheter). Vad gäller svenska som andraspråk uppnåddes inga av de högre betygen. Flickor fick C i dubbelt så stor utsträckning som pojkar (40 % vs 20 %) och lika många fick D eller E (60 %).

Källa: Skoladministratörer.

Uppdelat per skolenhet är engelska det ämnet som samtliga skolor har högst andel A+B i och det är även det ämnet som betygsfördelningen är mest lik i vid jämförelse mellan enheterna (ca 50–60 % A-B, ca 20 % C). Svenska är det ämne som skiljer sig mest, med Hammarnskolan som har högst andel höga betyg (39 %) och Korsberga och Fågelås skolor med lägst andel höga betyg (7 %). Korsberga och Fågelås har dock en hög andel elever med betyget C i svenska och inte lika många med D eller E som de andra skolenheterna. Hammarnskolan sticker ut positivt även gällande matematik, där drygt en femtedel av eleverna når A eller B i betyg. Totalt sett tycks Guld kroksskolan F-6 klara sig lite sämre resultatmässigt än de andra enheterna då den har högre andel låga betyg (D+E) i samtliga kärnämnen. Dock är det en något lägre andel totalt sett på Guld kroksskolan F-6 som får F eller inget betyg alls jämfört med de andra enheterna, men ingen stor skillnad.

Jämfört med genomsnittet för riket, för Skaraborg och för liknande kommuner har en högre andel elever i årkurs 6 i Hjo uppnått betygsgränserna i alla ämnen (alltså minst betyget E), även om det är en nedåtgående trend.

Tabell 12. Andel elever i år 6 som uppnått betygsgränserna i alla ämnen (som eleven läser).

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Hjo (kommunala skolor)	81 %	78%	78%	75%	73%	73%
Riket (alla skolor)	-	-	72%	71%	69%	70%
Skaraborg (kommunala skolor)	72%	69%	71%	69%	66%	67%
Liknande kommuner (kommunala skolor)	64%	66%	66%	68%	66%	64%

Källa: Skolverket

5.2.8. Betyg år 9

Vårterminen 2025 gick 103 elever ur år 9 i Hjo kommun. Det genomsnittliga meritvärdet för årskursen var 216,9p, en höjning med 3,7p jämfört med föregående år, fortfarande under det genomsnittliga värdet för riket 229p. I Skaraborg (kommunala skolor) var det genomsnittliga meritvärdet 204,7p, vilket Hjo alltså fick högre än och i jämförelse med andra Skaraborgskommuner (kommunala skolor) fick Hjo femte högsta meritvärdet. Vid jämförelse med vad Rådet för främjande av kommunala analyser klassificerar som liknande kommuner inom grundskola (Emmaboda, Filipstad, Sunne, Tibro, Torsby, Åmål och Öckerö) har Hjo konsekvent haft ett högre meritvärde över tid förutom LÅ 21/22 och 23/24.

Uppdelat per kön framgår att flickornas meritvärde har höjts sedan senaste läsåret (235,3p) medan pojkarnas sänkts (199,6p).

Tabell 13. Meritvärde hos elever år 9 i Hjo*.

	Tjejer	Killar	Totalt	Riket totalt**
2020	266,4	207,5	237,2	232
2021	251,6	212,8	232,7	233
2022	223,3	206,1	213,2	230
2023	237,8	209,6	225,7	229
2024	223,0	207,7	213,2	228
2025	235,3	199,6	216,9	229

Källa: SCB och Skolverket.

* Elever i grundskola, kommunala skolor.

** Elever i grundskola, hemkommun.

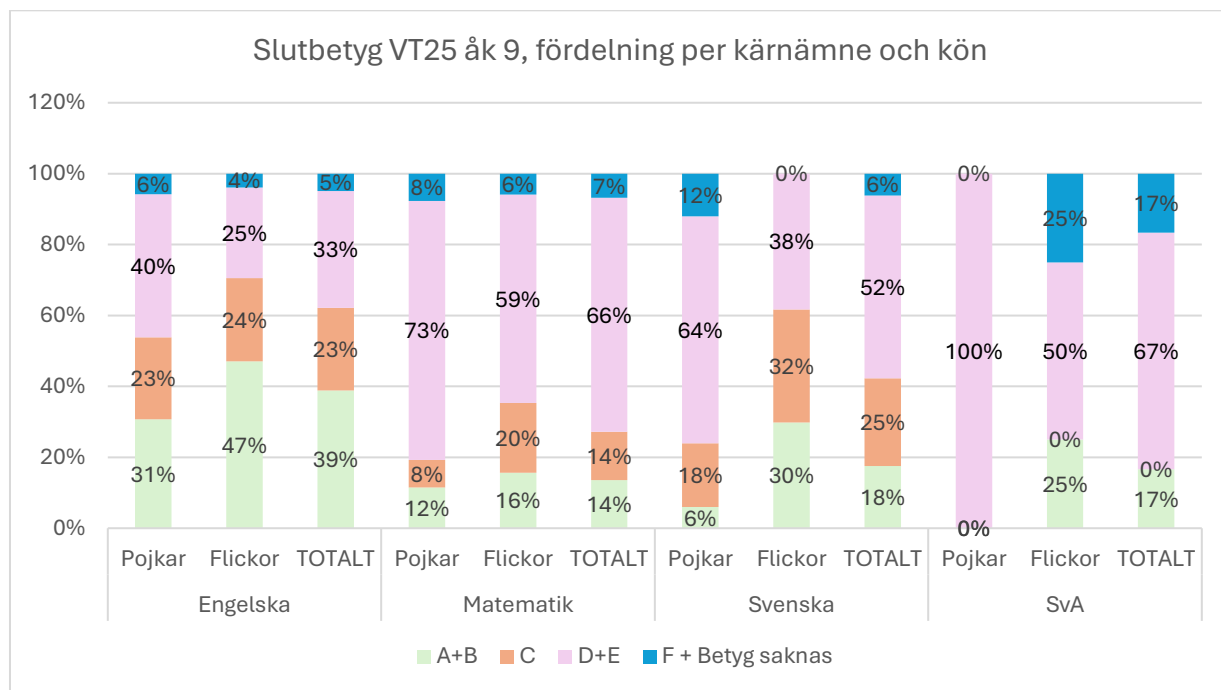
Tabell 14. Meritvärden hos elever i Hjo, riket, Skaraborg och liknande kommuner.

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Hjo (kommunala skolor)	237,2	232,7	213,2	225,7	213,2	216,9
Riket (alla skolor)	232,0	233,0	230,0	229,0	228,0	229,0
Skaraborg (kommunala skolor)	218,9	218,0	211,2	214,5	209,0	204,7
Liknande kommuner (kommunala skolor)	226,7	220,3	215,3	214,4	218,3	208,8

Källa: Skolverket

Högst andel höga betyg (A+B) nådde eleverna i engelska (39 %) och lägst andel i matematik (14 %). Flickor når högre betyg än pojkar i samtliga kärnämnen och störst skillnad är det i svenska

(24 %-enheter fler flickor än pojkar som fick A+B) och minst i matematik (4 %-enheter fler flickor än pojkar som fick A+B). Det ämne som flest elever får de lägsta betygen i (D+E) är matematik (66 %) och det är även det ämne som högst andel elever får ett F eller inget betyg i (7 %). Gällande svenska som andraspråk (SvA) fick samtliga pojkar betygen D eller E, medan några av flickorna fick A eller B men även några som inte fick betyg alls.

Källa: Skoladministratör Guldskrokskolan 7-9

Nationella prov ska särskilt beaktas av läraren vid betygssättning. Det betyder att läraren inte kan bortse från en elevs resultat på nationella prov om det inte finns synnerliga skäl. Likvärdighet och samsyn i betyg och bedömning och rättvis betygssättning kan vara avgörande för hur elever kommer att klara av gymnasieskolan och även påverka deras möjlighet att komma in på sökta program. En hög överensstämmelse mellan nationella provbetyg och slutbetyg kan vara en indikation på att verksamheten sätter rättvisa betyg. Nedan visas andel elever som fått lägre, lika eller högre slutbetyg än vad de fick i nationella provbetyg i svenska, matematik och engelska. Matematik är det ämne med högst överensstämmelse och svenska det med lägst. Vad gäller svenska och matematik utgörs differensen mellan slutbetyg och nationella prov framför allt av högre betyg än provresultat, medan det omvända gäller för engelska.

Tabell 15. Slutbetyg i jämförelse med nationella provbetyg, andel åk 9 VT25.

	Svenska			Matematik			Engelska		
	Lägre	Lika	Högre	Lägre	Lika	Högre	Lägre	Lika	Högre
LÅ 24/25	10 %	58 %	32 %	1 %	78 %	21 %	26 %	72 %	2 %
LÅ 23/24	5 %	67 %	28 %	2 %	88 %	10 %	21 %	73 %	6 %
LÅ 22/23	5 %	73 %	23 %	0 %	87 %	24 %	36 %	62 %	2 %
LÅ 21/22	5 %	65 %	30 %	0 %	71 %	29 %	25 %	74 %	1 %

Källa: Skolverket.

5.2.9. Behörighet till gymnasiet och gymnasieval

Gymnasiebehörigheten i Hjo (87 %) blev mycket högre än föregående år (79 %) och ligger nu över riksgenomsnittet. Flickorna blev behöriga till gymnasiet i högre utsträckning än pojkarna (90 % vs 85 %). Jämfört med övriga kommuner i Skaraborg (kommunala skolor) fick Hjo kommun bäst resultat (Karlsborg näst bäst med 84 %), och ligger 10 %-enheter över genomsnittet. Hjo ligger även över det genomsnittliga värdet av liknande kommuner. De officiella resultaten för gymnasiebehörighet tar inte hänsyn till elever som läser sommarlovsskola och blir behöriga efter det, om dessa skulle räknas med skulle Hjo kommuns gymnasiebehörighet bli ännu högre (89 %).

Tabell 16. Andel elever behöriga till yrkesprogram.

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Hjo (kommunala skolor) - Tjejer	-	86 %	83 %	89 %	76 %	90 %
Hjo (kommunala skolor) - Killar	-	77 %	85 %	83 %	81 %	85 %
Hjo (kommunala skolor) - Totalt	91 %	82 %	84 %	86 %	79 %	87 %
Riket (alla skolor)	86 %	87 %	85 %	86 %	84 %	84 %
Skaraborg (kommunala skolor)	84 %	82 %	80 %	81 %	78 %	77 %
Liknande kommuner (kommunala skolor)	84 %	84 %	80 %	83 %	81 %	81 %

Källa: Skolverket

I Hjo valde de flesta eleverna ett yrkesprogram (ca 70 %), vilket är omvänt jämfört med riket där de flesta valde högskoleförberedande program. Bygg- och Fordonsprogrammen var mest populära (13 elever respektive) och relativt många elever valde naturbruk (11 elever). Bland de högskoleförberedande programmen var natur populärast (9 st. elever) följt av ekonomi (8 elever) och samhälle (6 elever). 96 % av de behöriga eleverna kom in på sitt förstahandsval.

Knappt 9 av 10 Hjoelever som studerar på gymnasiet får en examen inom 4 år (bäst i Skaraborg) och 3 av 4 får det inom tre år (näst bäst i Skaraborg), vilket är högre andelar än både riks- och Skaraborgsgenomsnittet. Detta indikerar att de elever som går vidare till gymnasiet från Hjo är väl rustade för sina studier.

Tabell 17. Gymnasieelever med examen inom 3 respektive 4 år.

Gymnasieelever med examen inom 3 år, hemkommun, andel (%)	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Hjo	70%	70%	67%	82%	76%	
Skaraborg	69%	67%	70%	71%	68%	
Riket	66%	69%	69%	71%	71%	
Gymnasieelever med examen inom 4 år, hemkommun, andel (%)						
Hjo	72%	76%	76%	73%	88%	
Skaraborg	71%	72%	74%	74%	74%	
Riket	70%	73%	71%	74%	75%	

Källa: SCB

5.3. Anpassad grundskola

Anpassad grundskola är en egen skolform och bedrivs på såväl Guldkroksskolan (Granen, läste mot ämnen) som på Estrid Ericsonskolan (Elefanten, läste mot ämnesområden), under ledning av rektorerna för respektive skola. Läsåret 24/25 hade verksamheten 15 elever (7 på Elefanten och 8 på Granen). De båda enheterna har under läsåret inte haft något naturligt samarbete då de är uppdelad på två enheter och med två rektorer. På enskild pedagognivå kan det ha funnits samarbete men inte organisatoriskt. Verksamheten har tre utbildade speciallärare med inriktning mot utvecklingsstörning. En av speciallärarna har en samordnande roll för de två enheterna och samverkar med elevhälsan vid kartläggningar och övergångar.

Måluppfyllelsen har varit god för eleverna på anpassad grundskola. Många av eleverna har flera år av skolmisslyckanden bakom sig och mår bra av att hamna på anpassad grundskola och få lära sig på sin nivå vilket gör att de blommar ut. Vårdnadshavare avgör om betyg ska skrivas och eleverna kan inte få betyget F. Fokus är lärande och utveckling. Då det inte går så många elever i anpassad grundskola är lärartätheten hög och mycket stöd kan ges genom både pedagoger och resurspersonal.

Kvalitetsgranskning från Skolinspektionen

Skolinspektionen genomförde under läsåret en kvalitetsgranskning för att belysa hur väl anpassad grundskola klarar sitt uppdrag med att ge varje elev goda förutsättningar att nå de nationella målen. Skolinspektionen bedömde skolans arbetssätt inom fem områden. Rektors ledarskap, undervisning, social gemenskap, aktivt deltagande och trygghet, bedömning och betyg samt huvudmannens styrning och stöd.

Vid granskningen framkom två utvecklingsområden med förbättringspotential. Rektors ledarskap, där verksamheten behöver organiseras så att den möjliggör flexibla lösningar för eleverna att läsa en kombination av ämnen och ämnesområden samt ämnen enligt grundskolans kursplaner. Social gemenskap där förutsättningar ska ges för elever att samspela med andra elever utanför den egna undervisningsgruppen.

Omorganisering och förändringar från LÅ 25/26

Under läsåret har utredning och beslut fattats kring en omorganisering av anpassad grundskola, detta ska implementeras med start LÅ 25/26. Omorganiseringen innebär att verksamheten kommer att ledas av en rektor och att verksamheten blir åldersindeldad så att yngre elever är på Elefanten och äldre på Granen. En ytterligare kommande förändring är att mottagandet i anpassad grundskola kommer att handläggas av ett mottagningsteam bestående av elevhälsopersonal under ledning av barn- och elevhälsochef.

5.4. Fritidshemmen

Enligt Skollagen är kommunen skyldig att erbjuda utbildning i fritidshem för alla barn mellan 6 och 12 år. Nedan visas en tabell över antal inskrivna barn på fritids vid respektive skolenhet samt tjänstefördelning och andel som har pedagogisk högskoleexamen. Ytterskolorna blev under året beviljade en utökning av tjänster inom fritidshemmet. För att bedriva undervisning i fritidshem krävs lärarlegitimation. Bristen på legitimerad personal gör att det är en utmaning i hela landet, och så även i Hjo, att få behörig personal till fritidshemmen. Andel behöriga lärare i fritidshem är för Hjo kommun 49 % vilket är i paritet med riket och bättre jämfört med liknande kommuner. behörigheten.

Nedan visas en tabell över antal inskrivna barn på fritids vid respektive skolenhet samt tjänstefördelning. Antalet barn är normalt något lägre på våren än på hösten. Antalet barn per tjänst har legat på i genomsnitt 15,5 över läsåret.

Tabell 18. Antal inskrivna barn samt tjänstefördelning i fritidshemmen HT 24 och VT 25.

	HT 24		VT 25	
	Antal inskrivna barn	Tjänstefördelning	Antal inskrivna barn	Tjänstefördelning
Estrid Ericsonskolan	63	5,2	62	5,0+1,0*
Fågelås	31	1,18	30	1,5
Guldkroksskolan	161	10,33	165	9,5
Hammarskolan	77	6,06	75	5,0
Korsberga skola	47	1,63	46	2,5
Totalt	379	24,40	378	24,5
Antal barn/tjänst	15,5		15,4	

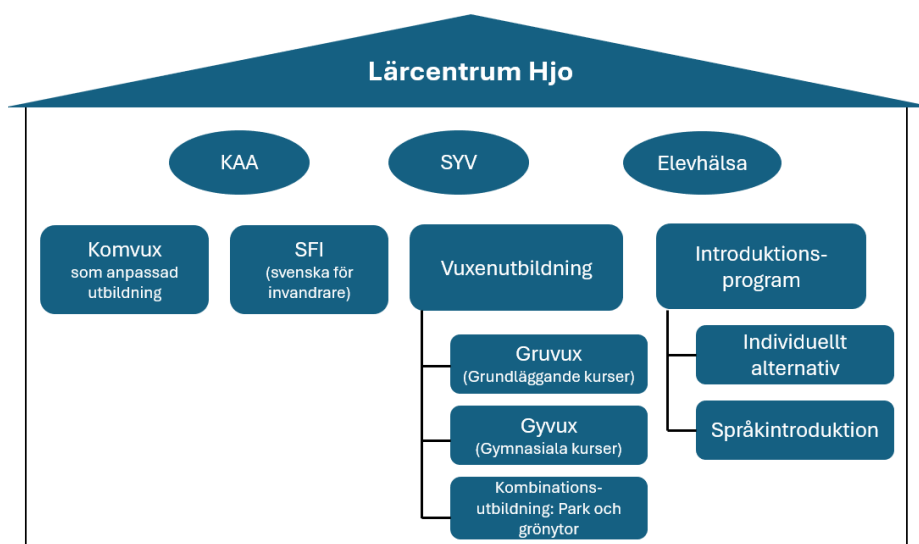
*1,0 avser tjänst inom anpassad grundskola

Källa: Barnomsorgshandläggare

Inom fritidshemmen finns en lokal modell för rastaktiviteter som heter Rast-A. Detta innebär att elever är med och planerar och håller i organiserade rastaktiviteter och det finns ett utbyte mellan skolorna kring detta. Syftet är att dels öka den fysiska aktiviteten bland barnen, dels att främja kamratskap och förebygga konflikter och kränkningar. Fritidshemmen arbetar även i hög utsträckning med kommunens gemensamma SOLA-arbete (språk- och litteraturfrämjande arbete).

5.5. Lärcentrum: vuxenutbildning, introduktionsprogram och SFI

Lärcentrum är ett samarbete som bedrivits sedan 2019 tillsammans med Tibro, Karlsborg, Skövde och Skara, där olika utbildningsformer möts och där digitalisering och distansstudier utgör en viktig del av verksamheten liksom att utveckla det resfria lärandet. Lärcentrum i Hjo består av vuxenutbildning på grundläggande och gymnasial nivå samt en kombinationsutbildning i park och grönytor, kommunal vuxenutbildning som anpassad utbildning, introduktionsprogrammen individuellt alternativt och språkintrödnation samt svenska för invandrare (SFI).

Vuxenutbildning är till för vuxna som saknar utbildning från grund- eller gymnasieskolan och introduktionsprogrammen ska ge obehöriga unga elever möjlighet att komma in på ett nationellt gymnasieprogram eller leda till ett arbete. Hjoelever kan även söka introduktionsprogram programinriktat val och yrkesintroduktion i andra kommuner inom Skaraborg.

Verksamheten är belägen i centrala Hjo och har under läsåret bedrivit när-, fjärr- och distansundervisning med god lärartäthet och goda förutsättningar för studerande att lyckas. Medarbetarna uppgår till 20 personer och elevantalet varierar över året med ett totalantal på cirka 270 elever. Hög andel av lärarna är legitimerade och verksamheten bygger på flexibilitet utifrån de studerandes olika behov. Enheten är relativt liten och personalen undervisar i flera av utbildningarna, vilket ställer höga krav på kompetens, flexibilitet och helhetssyn.

På enheten finns en studie- och yrkesvägledare (SYV) som jobbar mot både introduktionsprogrammen och vuxenutbildningen. SYV håller i vägledningssamtal med de studerande kring olika saker. För att framtida elever ska få saklig och aktuell information av god kvalitet, vilket är viktigt för att kunna göra väl underbyggda val, behöver elever och kommuninvånare ges möjlighet till en bred inblick i olika yrken på arbetsmarknaden och vägen dit. Studie- och yrkesvägledare har visat på olika vägar till anställningsbarhet och arbetsliv för elever som i nuläget inte har möjlighet att via den reguljära skolvägen nå detta. I samtalen som studie- och yrkesvägledaren genomfört har det varit viktigt att kommuninvånare/elev ska få kännedom om arbetslivets och arbetsmarknadens villkor och behov samt om möjligheter till vidare utbildning, praktik och arbete. Studie- och yrkesvägledaren har under läsåret även deltagit i besök av yrkesambassadörer, näringslivsfrukostar, yrkesmässor och SFI.

Gällande vuxenutbildningen är andel kursdeltagare på grundläggande nivå som avslutar kurs med godkända betyg samt studerande på SFI högre än riksgenomsnittet. En av förklaringarna till detta kan vara att undervisningen sker på plats och därför har en högre måluppfyllelse.

På Svenska för invandrare (SFI) ser verksamheten att samarbete mellan dem, arbetsmarknadsenheten (AME) och Arbetsförmedlingen har stor betydelse för eleverna att lyckas med sina studier och undvika avhopp. Tillsammans med andra aktörer kan Lärcentrum ge eleverna förutsättningar och en gemensam plan med sina svenskstudier och inträde på den svenska arbetsmarknaden.

Gällande introduktionsprogrammen var det vid läsårets slut sju elever som blev behöriga att påbörja gymnasiestudier, två gick vidare till folkhögskola och fem elever har fortsatt sina studier på Komvux. Det har varit hälften pojkar och hälften flickor som har studerat på IM under året. Verksamheten ser ingen skillnad i antal betyg från grundskolan mellan flickor och pojkar, eller skillnader i antal satta betyg från IM. Eleverna ger högre betyg i elevenkäten än grundskolan på både frågan om trygghet (86 %) och arbetsro (71 %). Eleverna uppskattar den strukturerade undervisningen med korta varierade genomgångar, strukturerade häften, korta avstämningar och en överblick över kursens innehåll och olika moment, vilket alltså bedömts ha varit framgångsrikt.

Enheten har under läsåret uppmärksammat och arbetat mot hedervåld och förtryck genom exempelvis textanalyser och diskussionsfrågor. Man har även tagit kontakt med polis, socialtjänst och hälsovården för att regelbundet bjuda in dem att presentera och informera för elever och personal. Detta arbete sprids nu även genom nätverk till andra kommuner i Skaraborg.

Vuxenutbildningen har ingen elevhälsa vilket är en anledning till att ett av utvecklingsområdena för kommande läsår är att på egen hand lära sig mer om neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF).

Tillsyn från Skolinspektionen

Under läsåret skedde en tematisk tillsyn av om de nationella proven används och genomförs inom den kommunala vuxenutbildningen på gymnasial nivå. Skolinspektionen fann att de nationella proven används och genomförs enligt författningarnas krav, men att alla elever inte deltar i nationella proven. Detta på grund av att de inte genomfört alla moment i kurser i matematik. Detta ska i sådana särskilda fall beslutas av rektor men så var inte fallet. Skolinspektionen beslutade därför om ett föreläggande om att vidta åtgärder. Verksamheten tog fram en ny rutin för att säkerställa att alla elever deltar i de nationella proven och att om de av särskilda skäl inte bör göra detta ska rektor besluta om det. Ärendet avslutades sedan hos Skolinspektionen.

5.5.1 Kommunalt aktivitetsansvar

Tabell 19. Antal unga inskrivna i det kommunala aktivitetsansvaret LÅ 22/23-LÅ24/25.

Läsår	Antal KAA
22/23	34
23/24	16
24/25	25

Källa: Rektor Vux

Syftet med det kommunala aktivitetsansvaret (KAA) är att fånga upp och stödja ungdomar 16–20 år som inte är inskrivna i gymnasieskolan och som saknar gymnasieexamen, för att hjälpa dem att fullfölja en gymnasieutbildning eller hitta annan lämplig sysselsättning. För att etablera kontakt har KAA- samordnare skickat brev, sms, e-post samt telefonsamtal. Syftet har varit att informera om vad KAA innebär och aktiviteter som KAA kan hjälpa till med. KAA är även mån om att hålla kontakt med gymnasieskolor och elever som är i riskzonen för att skrivas ut.

Antal KAA-elever är i september 2025 25 stycken, vilket är fler än förra året. Uppsökande verksamhet och bra vägledningssamtal bidrar till ett fungerande KAA, men verksamheten bygger på ett frivilligt samarbete med ungdomen. Ungefär hälften av de ungdomar som finns registrerade och tillhör KAA önskar inte ha kontakt. Verksamheten vill hitta alternativa sätt att nå ungdomar och andra sätt att motivera dem till fortsatta studier eller praktik. Lärcentrum önskar hitta verksamheter hos sig som gör att ungdomarna vill komma till dem och på så sätt skapa kontakt. Relationskompetens och förmågan att möta unga där de är, vara flexibel och inkännande för ungdomarnas behov samt anpassa insatser efter ungdomars förutsättningar och egna önskemål är framgångsfaktorer.

Det är fler pojkar än flickor som tillhör KAA i kommunen. Flickornas meritvärden är högre än pojkarnas när de lämnar grundskolan och det är fler pojkar än flickor som saknar ett eller flera betyg i ämnen från grundskolan. Det är fler pojkar som inte väljer ett gymnasieprogram, inte har möjlighet till det eller hoppar av gymnasiet.

5.6. Elevhälsan

Barn och utbildning har en central elevhälsa under ledning av elevhälsochef. Elevhälsans övergripande uppdrag är att skapa en gynnsam och positiv lärandesituation för alla barn och elever i Hjo kommun. I elevhälsan ingår skolläkare, skolsköterskor, kuratorer, skolpsykolog (köps in via konsultuppdrag), specialpedagoger, studie- och yrkesvägledare, IKT-pedagog och -samordnare. Elevhälsans insatser och aktiviteter riktar sig både generellt och individuellt mot förskola, grundskola, anpassad grundskola och Introduktionsprogrammen. En av skolsköterskorna har det medicinska ledningsansvaret och har tillsammans med elevhälsochef utvecklat olika delar i elevhälsans medicinska insats, exempelvis metodbok, rutiner och ledningssystem.

På några av enheterna har elevhälsomöte använts, en modell för att på gruppnivå skapa samsyn och med ett salutogent angreppssätt ta ett gemensamt ansvar för elevernas utveckling från olika perspektiv då flera professioner deltar. Detta är något man önskar ska ske på alla enheter. Varje skolenhet har sitt elevhälsoteam bestående av specialpedagog, skolsköterska och kurator, i något fall även speciallärare.

Elevhälsan har ett gott samarbete med socialtjänsten. Många av de insatser som görs och de ärenden som elever söker upp elevhälsan med, bottnar i att vårdnadshavare behöver stöd i sitt föräldraskap.

Det finns ett nära samarbete med elevhälsan i Tibro och Karlsborg gällande rutiner och handlingsplaner. Samtliga professioner inom elevhälsan får regelbunden handledning tillsammans med kollegor från Tibro och Karlsborg.

Behovet av tidiga insatser återkommer flera gånger i verksamheternas egen analys. Att det finns specialpedagoger riktade mot förskolorna samt att barnkonferenser genomförs där (följer barngrupper och specifika individer över tid och identifierar behov) är exempel på tidiga insatser men det är långt ifrån tillräckligt. Man räknar med att ett till två barn per klass har någon typ av språkstörning, vilket påvisar ett behov av talpedagog. Språkstörning kvarstår över tid och får konsekvenser för självkänslan, det sociala livet och målluppfyllelse i skolan.

En utmaning för elevhälsan är att framtagna rutiner och planer följs olika på olika skolor samt att dokumentation i systemet PMO sker på olika sätt, vilket försvårar för elevhälsopersonal som arbetar på flera enheter. Att tjänsterna är splittrade över enheterna är även en utmaning när det kommer till att arbeta förebyggande och främjande, även om flera sådana aktiviteter sker idag (exempelvis kamratbana, YAM, pubertetssnack mm.). Utöver det finns en problematisk lokalsituation på några av enheterna där utrymmet är begränsat vilket påverkar planering och sekretess.

5.6.1. Särskilt stöd

Skolan ska skyndsamt ge stöd i form av anpassningar och extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen. Om det framkommer att en elev trots anpassningar riskerar att inte uppnå kunskapskraven ska ett åtgärdsprogram upprättas som beskriver det särskilda stöd som eleven då har rätt till. Tabellen nedan visar antal åtgärdsprogram som upprättats på respektive enhet de senaste sex åren, även totalen och hur stor andel av alla barn som antal åtgärdsprogram utgör (för bättre jämförelse över tid). Andelen åtgärdsprogram minskade LÅ 21/22 till 23/24 för att detta läsår gått upp igen till 6,3 %.

Tabell 20. Antal åtgärdsprogram per skolenhet LÅ 19/20 - LÅ 25/25.

	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24	24/25
Fågelås skola, F-6	1	2	2	3	1	2
Korsberga skola, F-6	6	2	2	3	2	1
Guld kroksskolan, F-6	22	22	8*	12	14	14
Estrid Ericsonskolan, F-6	-	-	8*	6	4	11
Hammarnskolan, F-6	8	12	8	5	3	3+7
Guld kroksskolan, 7-9	32	44	20	16	21	29
Anpassad grundskola	-	-	-	1	-	-
Total, antal (andel)	69 (6,8%)	82 (8,1%)	48 (4,6%)	46 (4,4%)	45 (4,2 %)	67 (6,3 %)

* När Estrid Ericsonskolan F-6 togs i bruk, VT22, flyttades vissa elever och deras eventuella åtgärdsprogram med till nya skolan.

5.7. Informations- och Kommunikationsteknik (IKT)

Under årsskiftet 24/25 avslutade dåvarande IKT-samordnare sitt uppdrag och ersattes av tillförordnad personal. Då överlämning uteblev beskrivs arbetet från våren 2025, vilket började med att strukturera material och lokal. Fokus har legat på hur digitala verktyg och arbetssätt bidrar till att stärka måloppfyllelsen, främja likvärdighet och utveckla undervisningens kvalitet. Utgångspunkten är Skollagen, Lgr22/Lpfö18 (beroende på skolform) samt Skolverkets nationella digitaliseringsstrategi och de lokala målen är att öka pedagogers digitala kompetens samt att skapa likvärdig tillgång till digitala verktyg.

Arbete under våren

Under våren har IKT-samordnare deltagit i olika nätverksgrupper och fått möjlighet till erfarenhetsutbyte med kommuner i närområdet. Det har påbörjats rutiner för digital dokumentation och kommunikation samt kompetensutveckling för ny personal i digitala lärplattformar. Vid behov har elever tillsammans med vårdnadshavare fått utbildning i digitala hjälpmedel för att underlätta kunskapsinhämtningen. Innan sommarlovet förbereddes Chromebooks till samtliga elever i årskurs 1–9 samt datorer till nyanställd personal.

Förskolans arbete har fortlöpt. Rektorer och förskolans IKT-pedagog har fortsatt regelbundna möten där de diskuterat digitalisering vilket bidragit till att föra förskolans arbete framåt. Förskolan har kommit långt i sin digitalisering och medarbetarna har ökat sin kunskap så att de är mer bekväma med digitala lärverktyg och deras innehåll. De behöver fortsatt få tid för att lära sig tekniken och prova själva för att kunna fortsätta arbeta med det i barngrupp. Medarbetarna vill utveckla sin pedagogik genom att tänka att de digitala verktygen är ett arbetsverktyg som är en hjälp, inspiration och komplement till andra material. Det är viktigt att de digitala verktygen används i utbildningssyfte.

Lärplattformen Vklass används flitigt i nya vyn på förskolorna, både för dokumentation och information till vårdnadshavare. Användandet av Nya Vklass på skolenheterna varierar och den minsta gemensamma nämnare som är framtagen för Vklass följs ännu inte fullt ut. Vklass ska användas av skolan för att bland annat få ut information till elever, medarbetare och vårdnadshavare.

Den digitala kompetensen hos lärare i åk F–9 är i stort sett densamma som läsåret innan. Det har inte varit några stora utvecklingsinsatser på skolorna under läsåret. Pedagoger har vid behov hört av sig till IKT-pedagog för att vidareutveckla det som just den pedagogen/arbetsgruppen ansett sig ha nytta av i undervisningen. Det finns en IKT-grupp för skolan och den har genomfört två träffar och diskuterat hur det framtida arbetet med IKT-ansvariga på respektive enhet ska vara. Närvaron på träffarna har varierat från de olika enheterna. Målet nästa år är att det finns minst en representant från respektive enhet vid varje träff.

Analys och identifierade behov

För att uppnå de digitala krav som finns i de nya kursplanerna behöver samtliga pedagoger inom förskolan, grundskolan samt vuxenutbildningen få möjlighet till att delta i olika kurser och verksamheten behöver se över de digitala verktyg som finns och vid behov investera i nya.

Digitaliseringen har skapat nya möjligheter till individualisering, men implementeringen är ännu inte helt likvärdig. Personalens kompetensutveckling är en avgörande faktor för kvalitet och progression. För att IKT ska bli en naturlig del i undervisningen behövs tydliga strategier och fortsatt uppföljning.

IKT har blivit en integrerad del i kvalitetsarbetet, men utvecklingen behöver fortsätta för att uppnå högre grad av likvärdighet och pedagogisk förankring. En tydlig handlingsplan, uppföljning och kompetensutveckling är nyckelfaktorer för att säkerställa långsiktig kvalitet. Den digitala röda tråden kommer påbörjas under hösten för att sedan arbetas vidare med tillsammans i IKT-gruppen för skolan och förskolan.

Utvecklingsområden för kommande läsår

- Plan för fortbildning med fokus på digital didaktik och AI-stöd i lärande.
- Säkerställa likvärdig tillgång till fungerande utrustning.
- Deltagande på föräldramöten på samtliga skolor.
- Utveckla gemensamma riktlinjer för pedagogisk användning av digitala verktyg.
- Utbilda lärare och elever i assisterande teknik i klassrummet.

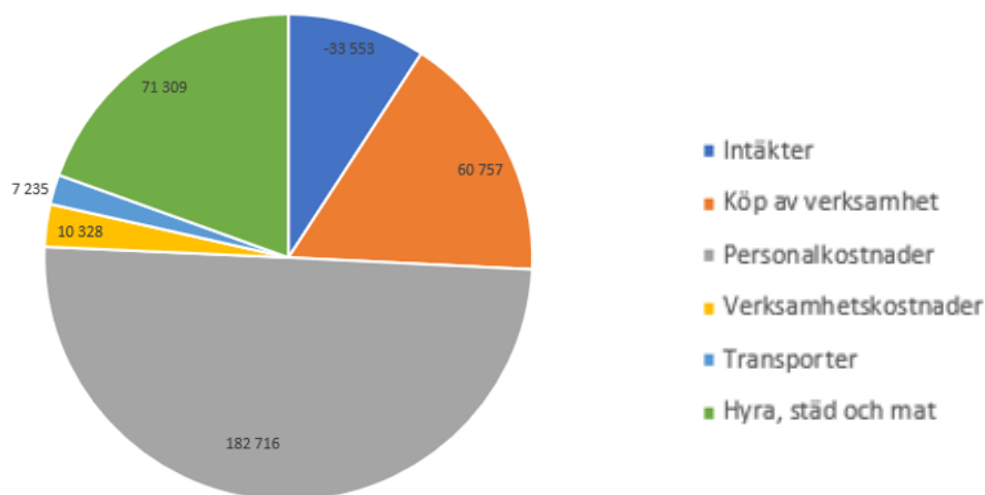
6. Ekonomisk utveckling

Vanligtvis redovisas budgeten helårsvis varpå denna redovisning som baseras på ht-24 och vt-25 inte kommer stämma överens med tidigare lämnade avstämningar gällande ekonomin. Den kommer också avvika då hänsyn inte tagits till periodiseringar av intäkter och kostnader så som för statsbidrag och interkommunala kostnader.

	Resultat 2024	Resultat vt24/ht25	Prognos 2025
60 Barn och utbildning gemensamt	2 136 593	1 243 743	4 798 550
61 Förskola	-1 132 949	-226 847	-1 517 830
62 Fritidshem	1 502 147	1 291 646	1 542 900
63 Grundskola	-3 011 439	-3 132 109	-2 834 300
64 Kulturskolan	-122 279	386 995	-47 150
65 Gymnasie	-949 420	-3 772 050	-4 056 000
66 Vuxenutbildning	-569 458	-761 176	32 900
Totalt	-2 146 805	-4 969 798	-2 080 930

Det faktiska resultatet för budgetåret 2024 uppvisar ett underskott om 2,1 mnkr och prognosen för 2025 är även den -2,1 mnkr, vilket motsvarar en negativ avvikelse om 0,7 % jämfört med budgeterade medel. För den period som redovisas här ht24/vt25 har Barn och utbildning en budget på 293,5 mnkr.

Barn och utbildning är indelat i sju olika verksamhetsområden, Barn och utbildning gemensamt, förskola, fritidshem, grundskola inklusive förskoleklass och anpassad grundskola, Kulturskola (vilken inte är med i SKA rapporten), gymnasie- och vuxenutbildning. Barn och utbildning har för 2025 en budgetram på ca 300 mnkr, där den största kostnadsposten avser kostnader för personal. Därefter kommer kostnader för hyra, städ och mat som tillhandahålls av kommunens samhällsbyggnadsenhet. Cirka 20% av budgeten avser köp av verksamhet såsom interkommunala kostnader för barn och elever samt kostnader för köp av gymnasieplatser.

Barn och utbildning gemensamt består av ledningsgrupp och övergripande kostnader för kompetensutveckling och verksamhetsanslag. Här ligger även hela Barn och utbildnings kostnader för IKT-samordnare och -pedagog, "en till en" datorer och verksamhetssystem. Barn och utbildning gemensamt prognostiserar ett överskott till följd av återhållsamhet för att kompensera för övriga områdets underskott.

Verksamhetsområdet förskola uppvisar ett underskott vilket förklaras av fler barn i behov av särskilt stöd. Generellt har Hjo kommun en kostnadseffektiv förskola jämfört med liknande kommuner och riket. Vi ligger bra till när det gäller utbildningsnivån inom förskolan, däremot har vi förhållandevis många barn på respektive avdelning och andelen inskrivna i förskolan är högre hos oss jämfört med liknande kommuner och riket.

Verksamhetsområdet fritidshem visar ett överskott, men behöver ses som en helhet tillsammans med grundskolan då fritidspedagogerna tjänstgör både i grundskolan och på fritids.

Grundskolan inklusive förskoleklass och anpassad grundskola avviker negativt framför allt på personalkostnadssidan. Detta ska ses tillsammans med det överskott som redovisas inom verksamhetsområdet fritidshem enligt ovan. En av förklaringarna till den negativa avvikelsen är att verksamheten under läsåret haft fler elever i behov av särskilt stöd, fler elever med rätt till modersmålsundervisning och ökade kostnader för interkommunala elever (elever som väljer att ha sin skolgång hos annan huvudman). Hjo kommun har en generellt dyr grundskola och den avviker både jämfört med liknande kommuner och riket. En av förklaringarna är att vi har två ytterområdesskolor samt att fyra av kommunens F-6 skolor är enparallelliga vilket minimerar samordningsvinsterna. Barn och utbildning har genom åren kompenserats i budgettilldelningen för denna organisation, men detta är samtidigt en av anledningarna till att Hjo kommun har en förhållandevis dyr grundskola. Verksamheten ligger bra till när det gäller utbildningsnivån hos våra lärare, lärartätheten i skolåldrarna F-6 relativt är hög, då klasserna består av 20–22 elever. För årskurs 7–9 ligger klasstorleken på 26–28 elever. Verksamheten levererar god måluppfyllelse och behörigheten till gymnasiet är hög. Genomströmningen i gymnasiet likaså.

Gymnasieskolan består till största del av platser som köps från andra kommuner eller annan utbildningsanordnare främst inom ramen för samverkansområdet Utbildning Skaraborg. Hjo har även egna Introduktionsprogram med årligen 10–15 elever. Prognosen för verksamhetsområdet uppvisar en negativ avvikelse främst då flertalet av Hjo ungdomarna valt yrkesprogram, vilka är

dyrare än högskoleförberedande program. Elevantalet på gymnasiet har ökat och prislistan inom Utbildning Skaraborg har stigit med 7,6% vilket är mer än vad Barn och utbildning tilldelats för i budget.

Vuxenutbildningen består av vuxenutbildning, komvux som anpassad utbildning och svenska för invandrare (SFI). Resultatet för läsåret 24/25 är ett underskott, men prognosen på årsbasis 2025 är en budget i balans. Att verksamheten redovisar en negativ avvikelsen LÅ 24/25 förklaras av att denna period inte överensstämmer med utbetalningstakten av statsbidraget för vuxenutbildningen. Vi har förhållandevis dyr vuxenutbildning jämfört med riket. Detta skulle kunna förklaras av att vuxenutbildningen har ett stort utbud av kurser som erbjuds både till Hjomedborgare men även kommuninvånare i andra kommuner inom Utbildning Skaraborg och detta innebär att Hjomedborgarna kan ta del av andra kommuners kurser också. Det stora utbudet innebär även att Hjo i lägre utsträckning än andra behöver använda sig av externa utbildningsaktörer på distans vilket kan vara lite dyrare för stunden men leder till färre avhopp i längden. I Hjo finns även kombinationsutbildningar vilket kan vara något dyrare men förhoppningsvis snabbare leder till arbete och därmed minskar andra kommunala kostnader såsom försörjningsstöd och minskade skatteintäkter på grund av arbetslöshet.

Barn och utbildning kommer under 2026 göra en fördjupad ekonomisk genomlysning och analys av de verksamheter/områden där vi inte är kostnadseffektiva. Fokus kommer bland annat att ligga på lokalkostnader och möjligheter till högre samordning av resurser.

Vid analys av ekonomin har statistikverktyget Kolada använts, en databas som innehåller nyckeltal relaterade till kommuner och regioner och som hämtar sin information från bland annat kommunernas räkenskapssammandrag (RS). Vissa kostnadsposter så som hyra är en schabloniserad fördelning utifrån elevantal mellan fritids, förskoleklass, grundskola och anpassad grundskola då dessa oftast är organiserade i samma byggnad.